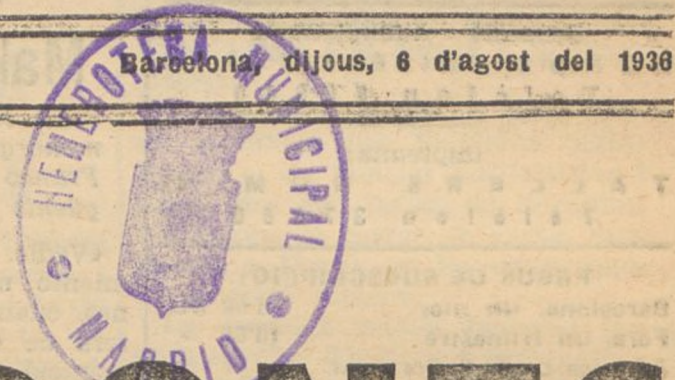

la humanitat

Any V — Núm. 1.387 — Preu: 15 cèntims

Fundador: LLUIS COMPANYYS

EL TEMPS. — A Catalunya: Per les comarques costaneres hi ha molta nuvolositat que lentament s'allunya cap a la Mediterrània. Per l'interior de Catalunya el cel apareix serà o lleugerament núvol. Les pluges registrades ahir foren generals i la seva màxima intensitat tingué lloc a Santa Margarida i Sant Julià de Vilatorrada amb 39 i 16 litres per metre quadrat respectivament.
La temperatura mínima d'avui a Ransol (Andorra) ha estat de 2 graus.

Endavant, endavant per la República

VICTORIES A TOTS ELS FRONTS

Una columna de 2,000 homes copada al front d'Aragó

S'ha passat als nostres rengles i marxarà en avantguarda sobre Saragossa

Les columnes del Guadarrama avancen i es disposen a pendre Avila i Segòvia

EL COMUNICAT OFICIAL DE SANDINO

Ahir, a la una de la tarda, el conseller de Defensa de la Generalitat, tinent coronel Sandino, comunicà a l'Honorable President de la Generalitat, des del camp de Sarriena, que les nostres forces havien copat tota una columna enemiga composta de prop de dos mil homes, els quals es passaren als nostres rengles i es comprometeren d'anar a l'avantguarda cap a Saragossa.

Digueren que a Saragossa han enganyat els soldats i que, quan ells puguin entrar-hi, i comunicar-s'hi, desfaran l'engany. Entre totes les forces lleials hi ha un gran entusiasme.

El Conseller de Defensa informa al President de la Generalitat

Les forces lleials avança trenta quilòmetres al front aragonès i coparen una columna de forces rebels

El President felicita les forces republicanes

El conseller de Defensa de la Generalitat, tinent coronel senyor Sandino ha visitat, a les 9 de la nit, el President de la Generalitat senyor Companys, per tal de donar-li les darreres noves del front d'on arriba el senyor Sandino.

Segons les seves notícies, la columna del centre ha avançat 30 quilòmetres en direcció a Saragossa, i després s'ha replegat per a fortificar-se a 15 quilòmetres.

L'avancament ha estat general a tot el front.

El fet d'haver estat copada a Sàstago, una columna de més de 2.000 homes, ha produït extraordinari entusiasme. Aquesta columna intentava prendre Sàstago, ocupada de fa alguns dies per les forces republicanes, però ha estat copada i reduïda per les forces lleials. Tots els soldats han passat al nostre costat i s'han ofert per anar a l'avantguarda quan es vagi sobre Saragossa per tal de demostrar d'aquesta manera a les tropes d'aquella guarnició que han estat vilment enganyades pels seus caps feixistes.

Han estat preses a l'esmentada columna 20 metralladores, 5 canons i tot l'armament, amb gran quantitat de municions.

El senyor Companys ha pregat al conseller de Defensa senyor Totes les impressions del front, són excel·lents.

Sandino, que transmeti a totes les forces lleials republicanes el testimoni de la seva més calorosa felicitació.

IMPORTANT RECTIFICACIÓ

L'ordre públic a la zona internacional de Tànger

Tànger, 5. — Amb motiu de l'estada en aquest port dels vaixells de l'esquadra del Govern de la República, el Comitè de Control publica la setmana anterior un comunicat en el qual es deia que una comissió composta pels oficials dels vaixells ancorats en aigües de Tànger, s'en-carregaria de la policia del port fins assegurar l'ordre públic a la zona internacional.

Això dona lloc a molts comentaris, ja que era la primera vegada que es parlava oficialment de «zona internacional», amb oblit de l'estatut i de la teoria de Tànger xerifiana i fins que els organismes internacionals, com si aquesta ciutat, es trobes en cas semblant a les concessions de Xang-Hai.

Al dia següent es publica una altra nota rectificadora anterior, en la qual s'establí la teoria xerifiana. En ella

es diu que el soldat, per mitjà del seu ministre d'Afers Estrangers, que és el Resident francès, és l'únic que pot realitzar dita vigilància i que als marins solament els incumbeix concertar un pla tècnic per al cas que haguessin de protegir amb llur força la zona de Tànger.

Aquesta rectificació important i decisiva, s'ha degut en gran part a les gestions del nostre ministre a Tànger, senyor Josep Prieto del Río, el qual a judici de la colònia, ve realitzant una tasca molt encertada. Tot això girava al voltant de l'estada aquí dels vaixells de la nostra esquadra, oblidant que l'article novè del Conveni de París dóna al nostre Govern drets tan concrets com el de fer passar les tropes que existeixin a la zona de Tànger.

Al front de batalla aragonès

Les milícies i forces lleials al sector de Sàstago, coparen una columna enemiga, de la qual s'han lliurat 2000 soldats

Aquests es disposen a lluitar contra els rebels, que els portaren enganyats al front

UNA MAGNÍFICA OPERACIÓ AL SECTOR DE TARDIENTA ALMUDÉVAR

Tardienta, 5. — (Del nostre corresponent especial J. Aymami Serra.)

Anit vaig sortir de Casp i Sàstago per tal d'establir contacte amb les columnes del front nord sobre Tardienta i proximitats d'Osca.

En arribar a Tardienta em diuen que en aquesta posició des de fa dies els facciosos d'Osca tracten de fer-se forts.

Les nostres columnes són en la línia Tardienta-Almudévar també hi són sobre la línia de Sàstago-La Zaida.

Els facciosos tracten per tots els mitjans de trobar una sortida, puix que per la part de Sàstago s'els empeny cap a les portes de Saragossa per a aixafar-los dintre d'Osca i així succeïx que surten a la porta de casa seva per cridar i fer-nos por.

A Tardienta hi ha la columna número 1 amb forces del partit socialista obrer, P. O. U. M., Partit Comunista Espanyol i una secció de la C. N. T. comandada per Del Barrio, Trueta i Estivill. Les nostres forces tenen una disciplina exemplar.

De tant en tant es senten les canonades de l'artilleria. A les portes de Tardienta hi ha un pont amb un aqüeducte. Aquest lloc ha estat fortificat pels nostres milicians.

Hi ha també una gran trinxera a camp obert des d'on es veu perfectament l'enemic. Els oficials militars han dit que no es dispari mentre no s'els doni cap ordre.

De tant en tant el tro intermitent dels canons feixistes es deixa sentir. Els nostres milicians estan muts i segueixen l'ordre dels oficials. Les bales dels feixistes xiulen per damunt nostre.

De tant en tant un projectil de l'artilleria explota enmig dels camps un xic lluny d'on ells es troben.

De sobte es va veure que a l'aqüeducte onejava una bandera roja i negra.

—¿Qui ha estat l'imprudent que ha posat aquesta bandera? —pregunta un oficial—. Que no veuen que això servirà de guia per a marcar les nostres posicions?

Efectivament. Minuts després, quan un jove intentà pujar allí per treure la bandera va caure ferit d'un tret.

Des d'aquell moment tot el foc enemic va ésser dirigit a la part de l'aqüeducte on hi ha la nostra fortificació. Un xicot que tenia cura d'una metralladora, mentre estava

immòbil exclamava en to de broma i amb veu baixa: «Si estem molta estona aquí ens deixaran com un colador».

A l'enemic, passada la primera mitja hora del foc i en veure que no se li contestava i creient que havia estat abandonada la posició, cessà el foc i desplaçant-se en guerrilles va avançar amb precaució.

—Comencem amb les metralladores? —va preguntar impacient un milicià en veure l'enemic.

(Passa a la pàgina 6)

HORA D'ABNEGACIÓ

Estrènyer els rengles

En els diaris obrers llegim aquests dies excitacions a la unió de les forces proletàries. Ahir mateix «Solidaridad Obrera» insistia en aquest punt, i el mateix to s'observa en periòdics d'altres grups.

Anotem amb satisfacció aquest corrent. Ara més que mai és absolutament necessari, imprescindible, aquest acord, o més ben dit aquesta disposició d'esperit.

No ens creiem nosaltres autoritzats per a donar consells, però que ens sigui permesa aquesta insinuació. Cadascú en el tràngol que passem, que ha d'ésser fecund, ha de complir la seva missió.

Nosaltres hem de procurar facilitar el camí, contribuir a l'orientació de les noves coses.

La lleial cooperació de tots, amb els ulls il·luminats per una visió de major justícia, donarà fecunditat a les noves aures.

Ara cal apretar els rengles, amb abnegació, amb desinterès en la lluita contra el feixisme.

Azorin s'adreça al President Companys, i li reitera el seu afecte a Catalunya

El President de la Generalitat de Catalunya ha rebut el següent telegrama:

«Con afectuoso saludo, reitero amor a Cataluña.—Azorin».

Del President de la Generalitat a Azorin, San Sebastián: «Agradezco mucho su telegrama y le saludo con todo afecto — Companys».

Sentit de la realitat

«Haveu llegit el manifest del Partit Comunista francès a propòsit dels fets d'Espanya? L'ha publicat "L'Humanité", de París. Ocupa tota una pàgina i està compost en lletres grosses, a tall de cartell».

El document és mereixedor d'aquestes exterioritats per la seva vigoria i per la seva importància. És un manifest que demostra el seny polític i el coratge cívics dels comunistes francesos, l'elogi dels quals, en aquest aspecte, vam fer ja amb motiu d'un viatge nostre a França.

Voldríem que tots els antifeixistes d'ací, i especialment tots els obrers, llegissin aquest manifest. És vibrant, sincer i clar. I té, per damunt de tot, un fortíssim sentit realista. Ho diem tal com és: el comunisme és avui, a França i en altres bandes, la tendència obrera més ben orientada.

Tan fort és el sentit de la realitat dels comunistes francesos, que en llur manifest fan una afirmació que al primer cop d'ull pot sorprendre molta gent amara de doctrinarisme i predisposada a la posició del «tot o res». Declaren, en efecte, que no és cert que es vulgui establir a Espanya el socialisme, i que la lluita actual té, per part dels antifeixistes, la finalitat de defensar la República democràtica.

Reformisme? Moderantisme? Claudicació? Cap d'aquestes coses. Sentit de la realitat, i res més. No és pas un realisme per l'estil d'aquell que predicaven ací els tristíssims homes de la Lliga, ans bé un realisme profund, sòlid, clarivident. És el realisme que consisteix a tenir ulls a la cara i a veure les coses tal com són.

Totes les possibilitats futures de l'ideal obrer resten obertes, ben obertes, més obertes que mai, en la terra peninsular sotragada per la guerra que l'enemic ha provocat. Però la finalitat de l'acció conjunta ha de correspondre a l'ideal comú de tots els que hi prenen part, que és l'antifeixisme, és a dir, la llibertat humana. Les finalitats lícites de cada grup i de cada tendència, completament respectables, són diferents de la finalitat comuna que a tots ens interessa i ens agermana. Ara lluitem per la República lliure, pel règim de la voluntat del poble, contra la reacció en revolta.

La partida és tan transcendental i l'enemic és tan poderós, que les condicions mateixes de la lluita exigeixen la major amplitud possible en el camp antifeixista. Ara és l'hora de sentir-se primer de tot fill del poble, i no pas partidari de tal o tal altre partit. Ho exigeix la realitat, que castiga terriblement als qui la desatenen.

A. ROVIRA I VIRGILI

Cap a la fi de la gran traïció

Madrid, 5. — El Ministeri de la Guerra dóna compte d'haver-se interceptat un ràdio dirigit per Mola, des de Burgos, a Franco, a Tetuan, en el qual es diu el següent:

«L'aviació republicana ha desfet totalment dues companyies amb metralladores establertes a Avila. Igual ha fet a Navalperal amb una altra columna molt forta que havia enviat contra Mangada. Aquests fets desmoralitzen enormement les nostres tropes, que es neguen a anar al combat si no compten amb l'ajut de l'aviació. Per descomptat, necessito avions de càrrega i un parell de trimotors per a bombardeig si he de sostenir-me on em trobo, puix que de no ésser així la destrucció seria terrible. Els de Madrid em van abatre ahir, a més, dos aparells dels que em defensaven».

Com que els catòlics no trameten diners, els israelites han de pagar — L'ex-general Franco ha exigít el lliurament de nou-cents mil francs als israelites de Tetuan

Tànger, 5. — Ha arribat a Tànger una delegació de la Comunitat Israelita de Tetuan a la qual l'ex-general Franco havia demanat mig milió de pessetes.

Més tard, Franco digué que, per necessitar moneda francesa el lliurament que hom li havia de fer era de 900.000 francs. Els israelites de Tetuan li manifestaren que no disposaven de moneda estrangera i per això han hagut de venir a Tànger, on realitzaren una operació en lliures esterlines per no haver-hi en aquell moment en aquesta població disponible l'esmentada quantitat en francs.

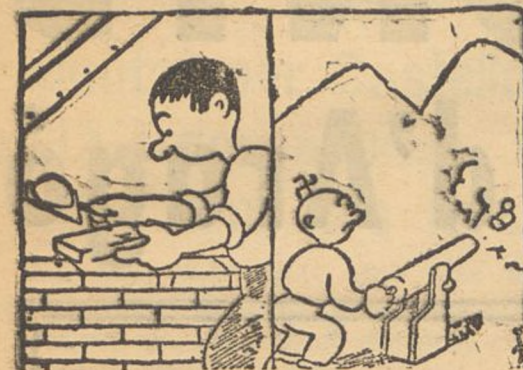
La delegació israelita ha tornat a Tetuan esporuguida, puix que de no fer aquest lliurament, creuen que sofriran danyos en les seves vides i hisendes, així com en les dels seus familiars.

VISCA LA REPUBLICA!!!

la humanitat

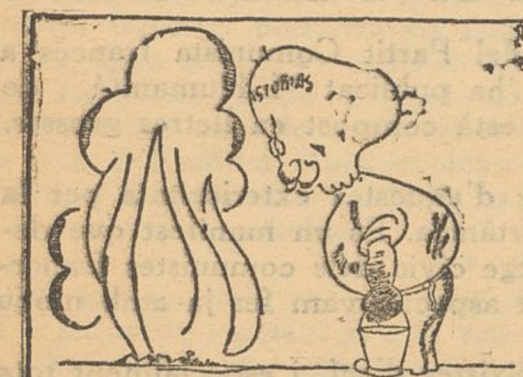
EDITORIAL LLIBERTAT S. A.

Redacció i Administració
Ronda Universitat, 28
Telèfon 58940Impremta:
TALLERS NUM. 48
Telèfon 37880PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Barcelona, un mes 360 pts.
Fora, un trimestre 1050 »
Amèrica Llatina, Portugal, un trimestre 1500 »
Altres països, un trimestre 2700 »

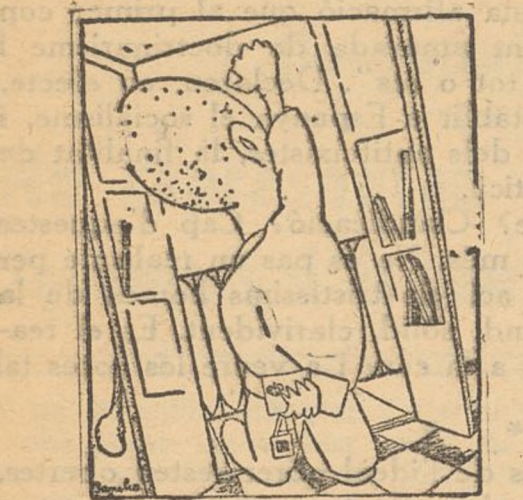
«CONFLICTOS»
Los de la casa Los de la destrucción han entrado en un momento de un momento a otro.
(De «El Liberal»)

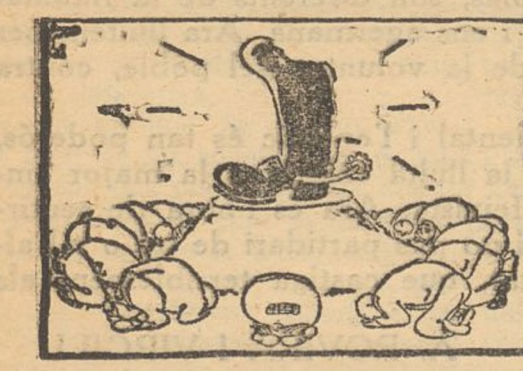
«EL VERDUGO SE OFRECE»
Yo no contaba con que corria también la sangre de los fascistas. Hay que matar para que sólo se derrame sangre del pueblo.
(De «Claridad»)

«UN CASO INCONCEBIBLE DE CINISMO»
Tratando de apagar la hoguera que el mismo encendió.
(De «La Libertad»)

«INSTANTANÉAS DEL DIA (CON LAS QUE HAY QUE ACABAR)»
Viva la República!
(De «Informaciones»)

«EL programa de los fascistas y el resultado que esperaban»
(De «Heraldo de Madrid»)

«Y hay quien llama a esto lucha fratricida...»

«MORIR HEHEMUS... YA LO SABEMUS»
(De «C. N. T.»)

Més cadàvers

En les darreres vint-i-quatre hores han ingressat al dipòsit judicial sis cadàvers, dels quals només han estat identificats el de Josep Batalla Parramon i el de Julia Díaz Merian.

LA PREMSA

Maleit de tothom

En la seva galeria d'heròies monàrquiques, La Libertat parla de Franco «el valient en els següents termes:

«Vede. El personatge el moviment militar. Con Gil y Quirós, quan este tipo ocupó la cartera de Guerra, fraguó la traïció i inició la preparació com las defensas de la Sierra, ahora descubiertas. El Franco, artera y traicioneramente, mientras cobraba del Estado, fué sumando en el Ejército comprometidos contra el Estado. Era el jefe supremo militar. El mismo plan de «operaciones» — las militares y las necesarias para sacar dinero a March y a los demás patriotas — el dirigí. Las armas, las facturas, con Goded, Mola y Panhú, (El borracho Queipo de Lano y el sablista Cabanellas fueron traidores agregados). Las otras, las financieras, con Colcocha y Gil y Quirós, Franco era todo en el movimiento; todos los compromisos pronunciaban su nombre con confiada admiración.

Y ahora, mirad hacia el «héroe». Cuando unos cayeron para no levantarse más; cuando otros, presos, aguardan justiciara ejemplar; cuando los que aún resisten van siendo acaosados y resultarán pronto aniquilados; cuando la sangre corre a rios por el país, el Franco, el inspirador de la traición, se sienta al otro lado del Estrecho, en la blanca ciudad de Tetuan, con un avión dispuesto para salir huyendo hacia el Extranjero.

Es enorme la vileza de este hombre. Las leyes de extradición, tras de las que él, cobardemente, va a ampararse, permitirán seguir viviendo en el Extranjero a Franco, responsable de tantos miles de muertos en su país. Pero España lo que será donde la viva, la vida de este hombre sinestros, maldicido por el barbe, a un mismo tiempo, por quienes luchamos como leales y quienes luchamos como traidores porque en él creyeron.

El retorn al treball

La Libertat comenta el retorn dels obrers madrilenys de la construcció al treball en termes d'elogi:

«Lucha magnífica — diu — la del proletariado español, que se cesarrolla bajo el signo que más y mejor dignifica y eleva los desgritos de un pueblo: trabajo y libertad. El trabajo es la gran ley, la fuente de la vida. La libertad es el derecho supremo, la suprema razón de existencia de los hombres. Un pueblo que defiende, con las armas y con los útiles del trabajo, tales ideales figura siempre en la Historia como ejemplo de ciudadanía y patriotismo.

Ayer, en las primeras horas de la mañana, alumbradas por un simbólico sol de triunfo, Madrid, la cada vez más heroica villa, ofrecía un espectáculo único, indescribible, de impresionante aglutinación sobre su fondo claro y concreto de humanidad. En la «desperdida» calle se entremetían los grupos de las milicias del pueblo: la que defende — uniforme espontáneo que exterioriza todos los matices del noble sentimiento popular — la libertad, el derecho y la justicia, y la que hace del trabajo el arma invencible que

El diner contra la llibertat

Sota aquest títol, diu El Liberal:

«No piense nadie otra cosa. En esta gran tragedia, que abre un camino definitivo y secular a las libertades, lo que defienden unos es su dinero y lo que defienden otros es su emancipación social y política.

Durante el primer bienio los decíamos a ciertos grandes señores y mesoneros reaccionarios: — Tendrán ustedes que arrodillarse ante los socialistas para que no se vayan del Poder.

No lo hicieron. Y desde que los socialistas desaparecieron del Poder comenzó la contienda, porque la República no se había proclamado para que vivieran igual que antes los monárquicos y los indiferentes.

Al ensancharse la base, se desnaturalizó el régimen. Todos esos sublevados de hoy por la destrucción de la República se llamaban republicanos; aprovechaban el ensanchamiento para fortificar sus posiciones monárquicas, y hubieran dado cuenta del régimen si la fatalidad no les hubiese arrojado del Gobierno en lo mejor de sus preparativos.

No luchan ideales contra ideales. Lucha el dinero contra la libertad. Las acciones bancarias, contra el afán de crear una España feliz y humana; los millones usurarios, contra el producto honrado del trabajo; la vieja costumbre de ganarse la vida espléndidamente sin trabajar, contra la no menos vieja de ganársela arrojando el hombro; el cupón, contra el jornal; el casino, contra el Ateneo; el negocio turbio, contra la limpia estirpe de la pericia y de la honestidad.

Los ricos beligerantes no dan su dinero más que cuando saben que puede defenderlos su existencia, y aun así, lo dan de mala gana. Los otros ofrecen, al primer requerimiento, todo lo que tienen, que es su propia vida y la de los suyos.

Si se pudiera establecer una equidad repentina entre los que disponen de un sobreabundante y aquellos a quienes les falta hasta el pan de cada día, la lucha terminaría aquí y en todas partes. Y serían respetados mutuamente los ideales, y los que no los tuviesen se arreglarían muy bien sin ellos, como se arreglan los que han nacido idiotas y no saben nunca lo que es tener un poco de razón.

Si las cajas de caudales se disparasen como cañones estarían todas en medio de la calle.

salva siempre a los pueblos. Dos vanguardias de igual valor, de idéntica significación proletaria, de la misma rotunda afirmación de triunfo.

Ni uno solo de los obreros encuadrados en las milicias que ofrecen su sangre en los frentes de lucha ha cambiado el fusil por la herramienta de trabajo. Se han enrojecido en la lucha por el ideal y no encuentran otro puesto mejor. Son sus hermanas de clase — la honrosa clase trabajadora — que aún no se habían alistado en las milicias combatientes, los que han vuelto a ocupar su puesto en la obra, en el taller, en grupos impresionantes, que en las avanzadas de la ciudad conquistada por el trabajo.

Lletres

Un resultat admirable del IX Congrés de metges i biòlegs de llengua catalana

En ocasió d'escaure's, l'any 1934, el segon centenari del naixement de Gimbert, la Societat de Cirurgia de Catalunya nomenà el Comitè d'Homenatge a Gimbert, format pels doctors Joan Puig Sureda, Antoni Trias Pujol i Gabarró García.

Aquest Comitè entengué que per a homenajar al gran cirurgià de Catalunya calia fer, al costat dels actes simbòlics, d'altres que tinguessin un resultat pràctic i benefici de la Història de la Cirurgia Catalana.

Un d'aquests actes fou la decisió de convocar el Concurs-homenatge a Gimbert, l'objecte definit del qual i els resultats aconseguits s'endevinen pel llegit el veredict del concurs. Tots els resultats presentats són valuosos, i alguns d'extraordinària importància per a la Història de la Cirurgia Catalana. Tots els treballs premiats són publicats ara per la Societat de Cirurgia, en un magnífic volum editat pels «Laboratoris del Nord d'Espanya, S. A.» en ocasió del IX Congrés de Metges de Catalunya.

LLEGIM...

«MARTIR DEL CLERICALISMO»

NOVEL·LA, per Carme SELLES DE JUNYO

La senyoreta Carme Sells de Junyo ens presenta la seva primera novel·la en aquesta ocasió: moments que la revolució sembla acabar amb el clericalisme. El títol de la novel·la és en aquests moments força suggestiu: «Martir del Clericalismo», editat per la Tipografia Maudet.

Tota l'obra escrita d'una forma planera i amb gosiad d'estil directe el qual per ésser d'una dona és digne de tenir en compte.

En «Martir del Clericalismo», la seva autora intenta fer ressaltar la vida d'un internat en un convent on fan sentir la vocació religiosa. Diego de la Cruz és el protagonista,

poeta, somnolador, al qual ja d'infant es veu perseguit per la seva manera d'ésser tan bo i espiritualment il·luminat al món exterior amb un sentiment altament humanitari, digne de tenir en compte per la qual cosa es veu perseguit pels seus consellers, els quals el crucifiquen igual que a Crist.

En el llibre resalta la figura de la mare que, com una nova Dolores, veu perdre el seu fill per les anímies i intrigues hostils del clericalisme.

Molt ens hauria plagut — a no ésser per la manca de temps i d'espai el poder comentar aquest llibre amb més detenició. — P. V.

Llegiu LA HUMANITAT

la humanitat

EL TREBALL

ECONOMIA DE GUERRA

Cal assegurar el treball al proletariat triomfant

Si diem que passada l'hora de la revolució al carrer cal continuar-la al camp econòmic-social, no diríem res de nou. En la ment de tothom hi ha la convicció més ferma que el passat no pot tornar; i ahiu aquells que, tot i ésser fonamentalment revolucionaris, havien afirmat que podria arribar-se a la instauració d'un règim collectivista sense passar pel fet revolucionari a les barrícades, hem de confessar avui la nostra equivocació. En fer-ho, amb tota la noblesa i sinceritat, volem remarcar, però, que el triomf assolit en la lluita sagnant ha estat possible gràcies a l'esforç conjunt, i a la unitat de tots els elements antifeixistes, sense diferenciació d'ordre polític ni sindical, i en fer aquesta remarc, volem dir que aquesta unitat, que sembla circumstancial, ha d'ésser realitzada i continuada no tan sols fins al moment d'assolir el triomf definitiu en la guerra — una veritable guerra contra el feixisme és la que estem portant a terme — sinó fins i tant no s'hagi arribat a l'estructuració del nou sistema econòmic-social que haurà de substituir al que va quedar aixafat al carrer després del 19 de juliol.

De moment, però, cal orientar d'una manera ràpida i efectiva el nou sistema d'economia de guerra, al qual ens obliguen les circumstàncies del moment. Amb un memorable enciment de la pròpia responsabilitat i de les necessitats col·lectives, les organitzacions sindicals han ordenat la tornada al treball, i la represa de la producció. Aquesta tornada a la normalitat té una importància bàsica; però amb això no n'hi ha prou; cal preveure, a més, si serà possible continuar amb el treball, o, el que és més, assegurar la continuïtat d'aquest treball.

Les normes naturals que regulen la nostra economia, han sofert, amb la guerra civil, un canvi total. Abans Catalunya efectuava un intercanvi amb els altres pobles d'Espanya, que avui no li és possible fer, per estar encara bona part de les

regions sota el jou feixista. Així fa que mentre d'una banda la producció de les nostres fàbriques no podrà portar-se als mercats acostumats, per l'altra banda nosaltres ens veiem obligats a importar de l'estranger no tan sols certes primeres matèries, sinó ahiu articles de primera necessitat. Aquest canvi sobtat pot tenir com a conseqüència un empobriment del país que es pot evitar, i que cal evitar.

L'exigència primordial de l'hora present és anar a la normalització de les activitats econòmiques, per tal que el treball dels productors no resulti estancat, i no ens trobem dintre de poc temps amb formidables estocks acumulats que, en no poder ésser venuts, disminueixin les possibilitats adquisitives de la col·lectivitat catalana.

Cal, d'altra banda, procurar que no manquin primeres matèries als tallers i fàbriques. Es força greu aquest aspecte si considerem que una bona part de primeres matèries — especialment el cotó — cal importar-les de l'estranger, i aquesta necessitat d'importació estrangera cal preveure que s'intensificarà per poc que duri la lluita armada, tota vegada que caldrà importar, com ja s'ha començat a fer, articles de primera necessitat com carn i aviram.

Entre altres, en allò que fa referència al cotó, necessari per a la marxa de les nostres fàbriques tèxtils, podem afirmar que per part de la Generalitat de Catalunya, d'acord amb les organitzacions sindicals — ens plaui dir que la C.N.T. s'ha ocupat primordialment d'aquest aspecte — han pres les mesures convenients per tal d'assegurar durant un parell de mesos els estocks que es necessiten.

Cal tenir també en compte, i així ho ha fet mitjançant disposicions reals el Govern de la República, que s'ha d'impedir l'exportació d'aquells productes, principalment agrícoles, que pot necessitar el nostre poble per al seu consum.

NOTICIARI

SINDICAT D'ARTISTES PINTORS I ESCULTORS DE CATALUNYA

El Sindicat d'Artistes Pintors i Escultors de Catalunya, adherit a la U. G. T. fa saber que es donen informes d'11 a 12 del matí del funcionament de dit Sindicat a tots els artistes professionals pintors i escultors que vulguin inscriure's al secretariat de Cultura i Esport, passeig de Gràcia, 19, bis.

El Col·legi de Metges de Catalunya posa a coneixement dels metges col·legiats que tinguin intervenció als hospitals de sang que seran sancionats amb la pena total de llurs drets professionals si continuen prestant llurs serveis en aquells hospitals que siguin declarats ilegals o innecessaris pel Comitè de Control del Sindicat i Col·legi de Metges de Catalunya i Comitè Ganitari de les Milícies antifeixistes.

SINDICAT DE PERITS RESTAURADORS CONSERVADORS D'OBRES D'ART DE CATALUNYA (P. S. U.)

Havent quedat instal·lat provisionalment la secretaria del Sindicat de Perits Restauradors Conservadors d'Obres d'Art de Catalunya, P. S. U., adherit a la U. G. T., al local del Secretariat de Cultura i Esport, passeig de Gràcia, 19 bis, es fa saber a tots els professionals que vulguin ingressar en aquest Sindicat, que passin d'11 a 12 del matí per tal d'inscriure's.

ACCIÓ PROFESSIONAL SOCIAL DE L'ASSOCIACIÓ DE COMPTABLES DE CATALUNYA

Aquesta entitat prega als companys que ja estiguin en possessió del carnet provisional, vulguin lliurar-lo a la secretaria, per tal de legalitzar-lo amb el segell de la Unió General de Treballadors.

Els companys són pregats d'omplir ràpidament aquest requisit, car el carnet no segellat no tindrà validesa.

INSTITUT DE LA DONA QUE TREBALLA

Atès que les inscripcions als registres civils, acreditats amb la documentació corresponent són les úniques que legalment poden ésser admeses per tal de causar efectes quant als drets que puguin exercir les afiliades a l'Institut de la Dona que Treballa;

D'acord amb les facultats que m'han estat atribuïdes per la Generalitat de Catalunya a virtut de resolució de l'honorable senyor conseller de Cultura data del 28 de juliol passat.

He resolt:

Primer. Que a partir del dia d'avui siguin exigibles exclusivament els testaments d'inscripció al Registre civil de naixements, matrimonis i defuncions, dels Jutjats i registres civils corresponents, per tal de fer efectius tots els drets que hagin d'exercir les afiliades a l'Institut de la Dona que Treballa i per a l'ingrés en aquesta institució.

Segon. Els reglaments, acords del Consell Administratiu i resolucions de la Direcció general i dels seus agents o delegats que s'oposin al que s'ordena en l'article primer

SINDICAT DE METGES

El Sindicat de Metges de Catalunya, que té afiliats més del 96 per 100 del cens total de l'estament mèdic de Catalunya i en el qual es troben metges de totes les tendències antifeixistes i populars, està controlant, ensems que pel Comitè Sanitari i Cellula d'Incautació de

Es, doncs, absolutament indispensable anar a l'establiment d'un equilibri econòmic que permeti la continuïtat de treball als nostres tallers i fàbriques i, a la vegada, impedeixi que les importacions obligades que fem no quedin sense la deguda compensació, és a dir, que cal impedir la constant sortida de les nostres disponibilitats monetàries per tal d'adquirir el que necessitem i que, en canvi, ens quedin nostres sens poder donar sortida als productes manufacturats als nostres tallers i fàbriques.

La nostra economia de guerra ha de fonamentar-se en l'establiment d'una balança compensadora que, posant a un cantó els estocks momentàniament invendibles a l'interior del país, i inventariant al mateix temps tots aquells queviures i primeres matèries que ens puguin arribar a manca, determini el sistema de compensacions amb els diversos països fornedors i consumidors nostres, establint tractes de compensació amb aquells que permetin deixar establir un major equilibri en la nostra balança d'intercanvi.

Sabem sobradament que la realització del que deixem exposat no és pas cosa fàcil en el món de l'autarquia en què vivim, però, precisament per aquestes dificultats, que coneixem bé prou, creiem que no es pot esperar un moment més a deixar embossada i assenyalada l'orientació d'aquesta economia de guerra que les circumstàncies exigeixen. Cal vetllar perquè el feixisme vegui a les barrícades no puguí alçar el cap per un al més. Per això cal assegurar el treball a tot el proletariat. I amb això, el Govern del Front Popular, d'acord amb les organitzacions sindicals, podria començar ja a dibuixar els primers passos de l'organització col·lectivista que apunta a l'horitzó de la nostra vida econòmica, assolida pel triomf del proletariat, unit i conscient, sobre el capitalisme individualista decadent.

F. GRAU I ROS.

CONVOCATORIES

SINDICAT DEL VESTIT (U. G. T.)

Aquest Sindicat convoca tots els maquinistes de trams a una assemblea al local social (Passatge Madrid, 5, demà, divendres, a les 7 de la tarda.

El mateix dia, a les 10 de la nit, es convoca als preueteris.

Totes les reunions són per a discutir i aprovar les bases del treball.

SINDICAT OBRER DE JERIA I ARGENTERIA (U. G. T.)

Aquest Sindicat convoca a tots els seus associats per a la propera reunió general extraordinària que celebrerà demà, divendres, a les 7 del vespre.

Es prega que no hi manqueu per tractar-se d'assumptes d'importància. — El Comitè.

SINDICAT UNIC DEL RAM D'ALIMENTACIÓ (C. N. T.)

El Comitè del ram, vetllant pels interessos dels treballadors afiliats al Sindicat i volent demostrar que els homes de la C.N.T. saben estar sempre a l'altura de les circumstàncies, convoca tots els companys a la magna assemblea general que tindrà lloc avui, dijous, a les 8 del vespre, al Teatre Nou, sota l'ordre del dia següent: 1. Informe del Comitè; 2. Nomenament de mesa de discussió; 3. Davant la implantació oficial de la setmana de 40 hores i augment de salaris, quina actitud ha de seguir el Sindicat?; 4. Afers generals.

SINDICAT UNIC MERCANTIL

Hom comunica a tots els agents d'Assurances i cobradors, ram de Malalties, que encara no hagin passat per aquest Sindicat, ho facin el més aviat possible per tal d'informar-los d'un assumpte de gran importància, de 5 a 8.

La Societat de Confeters, Bomboners i Similars de Barcelona, posa a coneixement dels seus associats que demà, divendres, celebrerà assemblea general extraordinària. Serà de primera convocatòria a les 7 de la tarda, i mitja hora més tard, de segona, sota l'ordre d'acta següent: Lectura de l'acta anterior; situació en què es troba la societat.

les Milícies Antifeixistes, pels següents partits:

Esquerra Republicana de Catalunya, Partit Socialista Unificat de Catalunya, Partit Obrer d'Unificació Marxista, Unió General de Treballadors, Confederació Nacional del Treball, Federació Anarquista Ibèrica, Partit Estat Català, Partit Nacionalista Republicà d'Esquerra, Socors Roig Internacional i Acció Catalana Republicana, entre altres, avinent que està al marge de les crides sindicals que es fan a la classe mèdica, i prega a tots els companys metges s'atenguin a les decisions i normes que dicta el Sindicat de Metges sota el Comitè de Control del Casal del Metge.

A més, cal remarcar que totes les Seccions del Sindicat de Metges de Catalunya funcionen amb tota la regularitat característica i segueixen representant la veritable organització sindical de la classe mèdica catalana.

Institut de la Dona que Treballa haurà d'admetre com a afiliades totes les dones, sense distinció d'estat civil.

Atès que no es poden establir diferències per raó de l'estat civil, d'acord amb les facultats que m'han estat atribuïdes per la Generalitat de Catalunya en virtut de la resolució de l'honorable senyor Conseller de Cultura, data 28 de juliol passat.

He resolt:

1er. L'Institut de la Dona que Treballa tindrà el deure d'admetre com a afiliades totes les dones que ho sollicitin, siguin solteres, casades, vídues o divorciades, sempre que acceptin els Reglaments de l'Institut en tot allò que no hagi estat modificat per la representació de la Generalitat de Catalunya. Als subdistingiments a tota la serveis de l'Institut tindrà dret per igual totes les afiliades, qualssevol que sigui l'ur estat civil.

2on. Els Reglaments, acords del Consell Administratiu i resolucions de la Direcció General i dels seus agents o delegats que s'oposin al que s'ordena en l'article primer d'aquesta disposició, resten sense efecte des del dia de la data.

Publicu's i comunicu's a totes les dependències de l'Institut.

Barcelona, 4 d'agost del 1936.—El conseller delegat de la Generalitat de Catalunya.

DONATIU PER A LES VÍCTIMES DEL FEIXISME

L'Associació de Funcionaris Judicials lliura cinc-centes pessetes

L'Associació de Funcionaris Judicials ha lliurat 500 pessetes per a engròssar la subscripció en favor de les víctimes de la lluita contra el feixisme.

També han lliurat diverses quantitats el secretari de govern de l'Audiència, el personal d'aquesta Secretaria i el del Tribunal Contenciós Administratiu.

DIABETICS

per la vostra salut compreu els aliments garantits de la CASA SORRIBAS

Llúria, 62 (entre Consell de Cent i Aragó)

Salmeron, 222

Manso, 72 (davant del Mercat)

Aliments especials per a delicats de l'aparell digestiu, infància, etc.

UNA ALTRA DESAUTORIZACIÓ

Ens és pregada la inserció de la nota següent:

Les Joventuts d'Esquerra Estat Català de l'Ateneu Nacionalista d'Esquerra, Pallars, 174, del districte X, desautoritzen la signatura de Jaume Vachier en la nota publicada a «Treball», ja que si bé era delegat d'aquest districte no podia de cap de les maneres prendre's atribucions que pertorquen a un Congrés Extraordinari de Joventuts d'Esquerra Estat Català.

Quedi ben entès, doncs, que les Joventuts d'Esquerra Estat Català d'aquest Ateneu continuaran com sempre les seves tasques dintre del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya i seguiran sempre les doctrines que ens assenyalen l'honorable President de la primera República Catalana, Francesc Macià.

Esperem que, com sempre, aquestes notes seran publicades i us donem les gràcies, i com sempre també us diem: Maneu per Catalunya.

EL SUMARI PER L'ALÇAMENT FEIXISTA

Hi ha quatre-cents processos

El jutge especial senyor Pomares el que instrueix el sumari pels fets de la revolució feixista, continua estudiant les diligències que s'han lliurat i també els recursos temporals per diversos processos contra llur processament.

Dels quatre-cents processos alment uns quaranta han interposat el recurs, el qual els serà resolt en el termini que marca la Llei.

El senyor Fernández Moreda, president de l'Audiència Territorial, es troba presoner a Logroño, pels feixistes.

S'han rebut notícies que el President de l'Audiència Territorial de Barcelona, senyor Fernández Moreda, que el dia 17 de juliol marxa a la Rida a passar les vacances, fou sorprès pels elements feixistes i fet presoner.

Actualment el senyor Fernández Moreda es troba pres a la ciutat de Logroño.

MAS & ROCA

CAMISERS

CAMISES ESPORT I VESTITS DE BANY. A PREUS BARATISSIMS

PORTAFERRISSA, 24 i 26

FONTANELLA, 18

GENERALITAT DE CATALUNYA

EL PRESIDENT COMPANYYS ACTUA PERMANENTMENT DES DE LA RESIDENCIA -- UNIFICACIO DE L'OBRA RENOVADORA DE L'ENSENYAMENT A CATALUNYA -- AMPLIACIO I REORGANITZACIO DE LES CLINQUES DE PSIQUIATRIA

Els periodistes foren rebuts ahir al migdia pel secretari de la Presidència, el qual els manifestà que el President senyor Lluís Companys, no s'havia mogut durant tot el matí del seu despatx particular de la Residència, on havia estat treballant.

El senyor Moles afegí que el President li havia encarregat de saludar els informadors, tota vegada que no tenia manifestacions a fer.

El cap de Govern fou complimentat per diversos consells

El cap de Cerimonial del Parlament, senyor Dalmat Costa, rebé ahir els periodistes que fan informació a la Presidència del Consell, i manifestà als reporters que el senyor Casanoves havia passat el matí al seu despatx on havia rebut diverses visites, entre elles les dels consells generals d'Alemanya i de l'Uruguai, la del conseller de Finances, senyor Martí Esteve i la del diputat a Corts senyor Ametlla.

Segons les nostres notícies, el senyor Casanoves celebrà diverses conferències telefòniques aquest matí interessant-se per la situació de les columnes que operen al front aragonès.

Al Departament d'Assistència Social

El senyor conseller d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya, rebrà el públic cada dimarts i divendres, de 10 a 11 del matí, al seu despatx de l'edifici de l'Escola Normal de la Universitat Autònoma (Passatge de Fermí Galán).

Als altres dies de la setmana, solament seran rebudes les visites que ja tinguin hora fixada o hagin estat expressament cridades pel senyor conseller.

Per a exercir el càrrec de secretari del senyor conseller d'Assistència Social, ha estat designat el destacat membre d'Esquerra Republicana de Badalona, senyor Josep Queralt i Clapés.

Coordinació de les Institucions d'Ensenyament

Amb data 3 del mes actual, el conseller de Cultura, Ventura Gassol, ha signat la següent Ordre:

«Per a donar unitat a l'obra de renovació de l'ensenyament a Catalunya, a base de respectar naturalment, totes aquelles institucions que tinguin garantida la seva autonomia i el seu caràcter propi, per tal de coordinar-les i que les institucions ja existents i les que ara siguin creades, puguin realitzar una tasca orgànica al servei de la cultura general del poble.

He resolt: a) Que les funcions encomanades al Rectorat de la Universitat Autònoma de Catalunya, en virtut del Decret de 24 de juliol del 1936, s'entendran amb plaer de jurisdicció per a totes aquelles institucions que depenen de la Universitat Autònoma, així com per a les que estaven a càrrec de l'Estat o dels Consells Regionals.

b) Que la destinació de tots els edificis, dels quals s'han nomenat l'Escola Normal de la Generalitat i el Rectorat de la Universitat Autònoma, així com altres entitats o pacífiques, i que puguin tenir una funció pedagògica, serà acordada pel Comitè de l'Escola Nova Unificada, complementant l'article transitori del Decret de 27 de juliol del 1936, amb la finalitat d'establir un pla orgànic d'edificis pedagògics en els quals siguin ateses totes les necessitats de les noves institucions com les d'aquelles, ja existents, que no estiguin decorosamente instal·lades o que calgui ampliar-les.

Es dedica una major atenció als malalts mentals

A conseqüència de la subversió del 19 de juliol es presentaren situacions d'extrema gravetat per a l'assistència dels malalts mentals en molts establiments psiquiàtrics de Catalunya.

La Generalitat va haver de procedir a apropiació d'establiments tan importants com l'Hospital Psiquiàtric (Homes) i l'Institut Psiquiàtric (Dones) de Sant Boi de Llobregat, i l'Institut Mental de Sant Andreu.

D'aquests tres establiments en fou acomodat immediatament tot el personal internat.

El Departament d'Assistència Social acudí tot seguit a remeiar les necessitats d'assistència i nomenà delegats que el representessin en els tres establiments.

Gràcies al control de la Conselleria, als esforços dels delegats de la Generalitat, dels Cossos Facultatius i del nou personal internat la bona marxa de l'assistència als malalts mentals està assegurada en els seus començaments. En els dos establiments psiquiàtrics de Sant Boi de Llobregat s'han començat ja uns cursos donats per metges que són seguits amb assiduitat pel nou personal internat.

Tambe la Conselleria d'Assistència Social s'ha preocupat que no manquessin lites per aquelles persones a les quals les circumstàncies de tensió d'esperit en què es viu poden determinar trastorns mentals episoòdics.

Les mesures preses amb l'ensenyament obce han estat fructíferes. Aquesta Conselleria pot donar al públic la seguretat que no tan sols seran satisfetes totes les necessitats que puguin presentar-se en l'assistència dels malalts mentals, sinó que esperaven torn podran ingressar immediatament a l'establiment que els correspon.

Avis a uns industrials

La Generalitat de Catalunya fa avinent als industrials que a continuació s'indiquen, la necessitat que per tot avui, dijous, compareguin a l'oficina reguladora del pagament de salaris instal·lada a l'edifici de «Dependències Militars», de Barcelona, Porta de la Pau.

Ramon Caniz Isidre, Eures 8 i 10; Costa Josep, Pere IV, 154; Aron Gibert Francesc, Vergara, 3 (Editorial Laya); Oller Antoni, Mallorca, 327, Ser. I; Patró dels cotxes del Cinema Condal (Sant Antoni Abad, 29, 1er. 2na.; Llaurel Llorenç, Amargós, 20, 2na.; Comanins Joan, Boters, 18, botiga; Amada Joan, Paris, 84 (Gerent Metallúrgica Espanyola); Ramos Angel, Consell de Cent, 610, baixos; Lopez Pere, Rbla. de Catalunya, 24; Fabra Lluís, Torrent de les Flors, 117; Dabadilla, Carmel, Lluna, 23; Xifreu Ricard, Sors, 17; Solé Abad R., Girona, 111; Genoveva Remig, Angeles López de Ayala, 2, pral.; De Rosa Guillem, Casanova, 3 (Gerent Corporació de Catch); Vda. de Martí, Galileo, 24; Jaume Aguilà, St. Ama, Girona, 24; Simón Francesc, Consell de Cent, 100; Bosch Narcís, Castaños, 6, 1er. 2na.; Decerri Benjamín, Pere IV, 346; Farragó (Gerent de la Font del Lleó); Ruiz Díez Albert, Consell de Cent, 100 i 102; Franch Stenger, P. Magallanes, 19.

Ordre delegant en el director general de Treball la signatura per a la resolució dels recursos interposats contra resolucions i acords dels Jurats Mixtos.

Ordre autoritzant el director general de Treball perquè pugui lliurar l'acta de la Caixa de Dipòsits i Consignacions de la Generalitat per a efectuar els pagaments que s'esmenten.

Defensa

Ordre donant publicitat al Decret del Ministeri de la Guerra de la República, del 30 de juliol proposat, pel qual són cridats tots els soldats i caporals de la lleva del 1935 i els soldats de la lleva del 1934 de Catalunya i de les províncies de València, Alacant i Castelló, que estiguin amb permís o llicència o en situació de disponibles.

El «Butlletí Oficial»

En la seva edició d'ahir, el diari oficial de Catalunya publica, entre altres, les següents disposicions:

Justícia i Dret

Ordre per la qual són deixats sense efecte els permisos i llicències als funcionaris judicials.

Ordre per la qual el Procurador de Catalunya es mostrarà part en les causes que se segueixin contra els que han participat en els fets ocorreguts el 19 del propassat mes de juliol.

Treball

Ordre prorrogant fins al 31 del mes que som el termini d'actuació de les Comissions especials creades per a l'aplicació de les disposicions vigents relatives a la readmissió de treballadors.

Ordre delegant en el director general de Treball la signatura per a la resolució dels recursos interposats contra resolucions i acords dels Jurats Mixtos.

UN CAPITA DE CORBETA TRAIADOR

El deslleial no era lluny d'ahir. Estava situat a uns cent metres del gabinet radiotelegràfic central al pavelló destinat a habitatge del cap de corbeta Castor Ibáñez i Aldecoa.

Aquest miserable determinà que abans d'informar el ministeri calia posar en antecedents el cap d'Estat Major, almirall Salas, ex-ministre de Marina en un Govern que presidia Lerroux quan la Ceda era mestressa.

LA RELIGIO AL SERVEI DE LES DELACIONS

Aquell grotesc setmanari anomenat «DIC», demanava col·laboració per a calumniar i delatar.

Tots recordarem les campanyes de calúnnia i de difamació que dugué a terme durant el bienni dels negocis aquell grotesc setmanari anomenat «D. I. C.», que no vacil·lava a arribar a les més infames delacions.

Ara s'ha pogut provar el text d'una carta que el Secretari de l'ensenyament publicació, B. Gall i Coll, va trametre en data de juliol del 1935 a diversos individus representatius de la més negra representació de cada poble de Catalunya.

Heus ací el text d'aquesta carta: «Benvolgut senyor:

Fa temps que col·laborarem amb entusiasme a la nostra obra, tractant-nos notes de les maleses que demagogs i sectaris no paraven de fer en la vostra comarca.

Avui aquella gent no té alçat el poder, però m'heu de fer saber si podreu copiar o signar. Vos jo ho sabem així. I precisament perquè ho sabem, ens permetem amoninar-vos a fi que ens ajuen una vegada més a plantar-los cara.

No fan maleses avui, però les dar

VAIXELLS ANGELOS AL PORT DE BARCELONA

Procedent de València ha ancorat aquest matí al port un vaixell hospital anglès que portava uns malalts anglesos i un d'espanyol que havien estat portats als seus respectius domicilis de Barcelona.

De Maó a València, l'esmentat vaixell fou custodiat per un navili de guerra de la mateixa nació.

No és l'hora de petits nuclis, sinó de grans concentracions per a poder abatre el feixisme

Davant els fets consumats que creen una situació nova, el Front Nacional Català Proletari s'ha reunit i ha acordat dissoldre's perquè creu que no és l'hora de petits nuclis, sinó de grans concentracions per a poder abatre per sempre el feixisme.

La Marina de guerra fidel a la República

S'inicià una sublevació que fou sufocada gràcies al republicanisme de la gent de coberta i al coratge d'un alferes

EL COMENÇAMENT DE LA SUBLEVACIO

El dia 17 de juliol, a les deu del matí, l'estació radiotelegràfica de la base naval de Cartagena comunicà al Gabinet de Radiotelegrafia de Marina, situat a la Ciutat Lineal, una proclama circular del general Franco per a ésser retransmesa, per via oficial, a la guarnició de Madrid i a les del territori del Protectorat. En aquesta proclama circular el general Franco s'identificava amb el moviment insurreccional del Marroc, encaminat a salvar el honor de Espanya i a redimir-la de la «política marxista» del Front Popular.

El que rebé el comunicat de Cartagena fou l'oficial telegrafista Benjamí Balboa, el qual, en veure la gravetat de la notícia, ho anà a comunicar ràpidament al secretari del ministre de Marina.

L'EXEMPLAR ALFERES BALBOA

Fet això, l'alferes Balboa començà a actuar per compte propi. Primer parlà amb el seu col·lega de Cartagena, al qual renyà energèmicament pel que acabava de fer, a la qual cosa responia aquell amb paraules anglosaxones, dient que s'obien ordres imperiosos dels caps, i el missatge no solament havia estat tramès a Madrid, sinó també a Maó... El secretari del ministre reclamava, mentrestant, amb urgència apremiant, el text íntegre de la proclama del general Franco. Balboa demanà un cotxe. I aleshores sorgeix, com era d'esperar, el deslleial, que no podia estar absent ni un minut.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

ES DETINGUT EL TRAIADOR

En aquest estat de coses començà el dia 18. De moment en moment s'anaven sublevant totes les guarnicions. El traïdor Ibáñez Aldecoa —traïdor i ase— cançat d'esperar al capdell d'un fil de telèfon tallat, es decidí a comunicar-se amb els sublevats per telègraf sense fil.

Prop de l'edifici l'esperava Balboa, que s'havia convertit en la seva ombra. En veure-ho, Ibáñez ja en era i tot.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

de les nostres destins... A tal missió, tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots oïssin les seves paraules, com les oïren, i les acompanyava amb gestos de gran alegria. Immediatament donà ordre rigorosa que solament es comunicés per un dels tres telèfons oficials que té l'estació central de la Ciutat Lineal. L'únic que mitjançant un encreuament especial, podia controlar des de les seves habitacions particulars. Una moment després Ibáñez Aldecoa, ja tranquil, agafà novament l'aparell i comunicà amb l'almirall Salas. Aquest li recomanà que fes arribar el missatge de Franco a totes les guarnicions, però Ibáñez Aldecoa li contestava que no li era possible, car era vigilant d'aprop. El que li vigilava, efectivament, era l'alferes Balboa, el qual tranquil·lament, sense consensar-ho amb ningú, li tallà el fil telefònic perquè no pogués portar a cap els seus propòsits.

«—Usted...!— diu— està contravenint els meus ordres. Retireu, com a soldat, a la vostra habitació. Y a partir de este instante la prohibo terminantemente que entre en la sala de aparatos».

«—No us obrebré— li respon Balboa. —He de complir una missió que m'he imposat i ho faré, costi el que costi. He de defensar la República contra vos i molts d'altres deslleials que la traïcionen. Així és que no entreu ací».

Dit això, l'amagat, pistola en mà, disposat a disparar. El vaient Ibáñez començà a regular, a regular... tal executat. Ibáñez Aldecoa la complimentà personalment, i deixà obrir la porta de cabina per tal que tots

Informació de l'Estranger

Els esdeveniments d'Espanya des de l'estranger

La família del cap facciós Cabanellas, detinguda

Hendaia, 5. — Notícies rebudes de Cartagena donen compte d'haver estat detinguda i empresonada la família de l'ex-general rebel Cabanellas.

Un avió rebel és obligat a fugir per l'artilleria

Hendaia, 5. — L'artilleria del fort de Sant Marcial, proper a Sant Sebastià, ha obligat a fugir un avió rebel que intentà hostilitzar-lo.

La proposició francesa és vista amb bons ulls, a Viena

Viena, 5. — El periòdic oficial "Wiener Zeitung" afirma que la proposició francesa respecte a la crisi d'Espanya és una iniciativa afortunada per aplegar els esforços europeus encaminats a evitar que la guerra civil espanyola degeneri en una crisi internacional.

Destructor lleial a Gibraltar

Gibraltar, 5. — Ha arribat a aquest port el destructor espanyol "Leopantos".

Segueix viatge cap a Màlaga

Gibraltar, 5. — El contratorpediner governamental "Leopantos" ha sortit aquest migdia amb direcció a Màlaga.

Els rebels ja no tenen que viures

Baiona, 5. — Es confirma que el diumenge passat uns avions governamentals espanyols bombardejaren la ciutat de Vera i causaren nombroses víctimes. També sembla cert que la manca de queviures en les poblacions de la frontera causa un gran malestar que es proposen els insurgents amb els seus mètodes de rapinya. Cada dia els habitants civils veuen disminuir les seves racions alimentoses.

El proletariat rus en pes manifestava les seves simpaties pel poble espanyol

Moscou, 5. — Comunika l'Agència Tass que en tota la U. R. S. S. es celebren mitjings de solidaritat amb el poble espanyol. El dia 4 d'agost se celebraren grans manifestacions populars en defensa de les llibertats del poble espanyol, amenades pel feixisme. A aquestes reunions assistí una imponent massa de treballadors. A Kíev assistiren 30.000 persones; a Minsk 30.000 persones; a Rostov 35.000; a Gorki 60.000; a Leningrad acudiren a la demostració popular més de 100.000 persones.

Vaixells espanyols a Casablanca

Casablanca, 5. — Han arribat els següents vaixells espanyols: el petrolier "Camperon", procedent de Port Arthur; el "Compostela", procedent de Huelva; i l'"Alianza", procedent de Vigo.

LA SITUACIÓ A GRECIA HA ESDEVINGUT GREU

El president del Consell de ministres a Grècia s'ha erigit virtualment dictador del país

Atenes, 5. — El president del Consell, senyor Metaxas, ha dirigit al poble hel·lenic una proclama per la qual s'erigeix virtualment en dictador del país sota l'ègida del rei.

En substància la proclama en qüestió diu que la proclamació de l'estat de guerra i la dissolució del Parlament ha estat provocada per l'actitud rebel dels sindicats obrers i per l'efervescència que d'un temps a aquesta part es notava al país.

Afirma el senyor Metaxas, signant de la proclama que el Parlament no tenia capacitat per a legislar a causa de la seva composició i que la dissolució del Parlament farà més fàcil la tasca de reconstrucció nacional que diu es proposa portar a terme el Govern sempre sota la direcció del rei. Afegeix que el Parlament s'havia convertit en focus de propaganda comunista contra el règim.

Acaba el document dient que el Govern "després de la consolidació del règim social i polític treballarà sota l'ègida del rei per a la prosperitat del poble grec i especialment de les classes pobres."

Ha quedat tancada la frontera grega i es troben interrompudes les comunicacions

Belgrad, 5. — L'Agència Avala comunica que es manca totalment d'in-

Ceuta ha estat bombardejada per l'esquadra lleial

Gibraltar, 5. — L'Agència Reuter comunica que el contratorpediner "Leopantos", que ha ancorat a Gibraltar, ha bombardejat aquest matí la plaça de Ceuta. El bombardeig ha durat diverses hores. Alguns avions insurgents volaren damunt del vaixell i deixaren caure algunes bombes que causaren desperfectes en un canó anti-aeri.

EL CONSOL A TANGER NOME-NAT PELS REBELS, ES DIU CÀBEZA DE VACA

Tànger, 5. — Durant el matí del diumenge fou invitat pels agents de policia d'aquesta zona a abandonar Tànger, l'ex-consol d'Espanya a Alcazarquivir, senyor Cabeza de Vaca, al qual els rebels l'havien nomenat ministre a Tànger.

Ja feia dies que era objecte de semblant invitació, però la desobeïa i vingué a Tànger. Ara el prec se li ha fet per mitjà de la policia.

L'ENTERRAMENT DE BLERIOT HA REVESTIT UNA GRAN SOLEMNITAT

Paris, 5. — Aquest matí ha tingut lloc l'enterrament del cèlebre aviador i constructor Blériot, el qual creuà per primera vegada el canal de la Mànega per via aèria.

La principal cerimònia ha estat la religiosa, que s'ha celebrat a la capella de Sant Lluís dels Invalides, en la qual s'ha dit una missa de "corpore inseputo". Assistiren a pietoses cadenes nombroses personalitats civils, militars i religioses, així com una nombrosa representació del cos de l'Aviació francesa. Entre les principals personalitats es destacaven el general Denain, el senyor Laurent Eynac, el senyor Flandin, etc. Assistiren també nombrosos pilots de fama mundial.

Un regiment de les forces d'Aviació va retre honors militars al cadàver de Lluís Blériot.

Es veu que els radicals a Buenos Aires són iguals als d'aquí

Buenos Aires, 5. — El partit radical ha decidit no formar part del Front Popular amb els comunistes.

Estad de guerra a Grècia

Atenes, 5. — Degut a l'agitació obrera ha estat declarada la llei marcial. El cap del Govern ha negat rotundament que pensi establir una dictadura.

Schmeling ja es prepara...

Berlin, 5. — Max Schmeling embarcarà demà a bord del dirigible "Hindenburg", per a traslladar-se a Amèrica. A bord del zeppelin el boxador alemany podrà entrenar-se per al matx que ha de celebrar el setembre proper amb el boxador Braddock.

Sembla que s'arribarà a un acord per al tracte anglo-egipci

El Cairo, 5. — Sembla imminent la conclusió de les negociacions anglo-egípcies. Els anglesos han acceptat la suspensió de les capitulacions financeres i judicials, si bé queda en suspens la qüestió de l'abolició dels Tribunals Mixtos. Els elements anglesos de la policia egípcia seran eliminats en el curs de cinc anys.

Baralles entre els traidors

Lisboa, 5. — Sembla que March es nega al fet que el Comitè facciós manipuli les quantitats que porta Gil Robles.

Es diu que March sols lluiraria aquest diner al Comitè d'Estoril mitjançant una autorització conjunta de l'arquebisbe de Burgos i dels militars que a les seves ordres constitueixen la Junta.

Una de les armes que amb preferència utilitzen les dretes contra la premsa d'esquerra, és la coacció a l'anunciant. Per a contrarestar-la, cal que els lectors de LA HUMANITAT donin preferència, en fer les seves compres, als establiments i productes que s'anuncien en aquest diari

LA SITUACIÓ A ESPANYA, VISTA DES DE MOSCÚ

Es considera que el Govern espanyol assistit per les forces populars es basta per a sotmetre els rebels

Moscou, 27 de juliol del 1938. — Heus ací transcorreguts dos setmanes des que el Govern legal de la República Espanyola lluita contra la sublevació militar-feixista. La finalitat d'aquesta insurrecció és clara i no necessita llargs comentaris. La clac militar espanyola, guiada per alguns generals, intenta apoderar-se del poder per la força de les armes i establir una dictadura militar.

Aquesta sedició ha estat preparada largament i minuciosament. La preparació començà des del moment que les eleccions a Cortes de febrer darrer infligiren una desfeta vergonyosa a les agrupacions feixisto-monàrquiques i donaren la victòria decisiva als partits del Front Popular.

Tals són els fets que cap casística no pot refutar.

Un altre fet no és menys cert: s'estava al corrent de la sublevació que es preparava enllà de les fronteres d'Espanya, i els seus dirigents havien anat a fer peregrinacions en les capitals dels països on podien comptar no solament sobre una plataforma benèdicta dels seus projectes, sinó sobre un ajut real.

I és igualment fora de dubte que aquest ajut fou promès als generals que preparaven la revolta, no pas pels seus bells ulls, sinó a canvi de compromisos polítics concrets, d'una importància internacional seriosa.

La situació geogràfica d'Espanya ha cridat sempre l'atenció de les potències que preparaven la guerra, i l'experiència de la guerra mundial ha demostrat que Espanya és una d'aquelles d'agressió contra els països situats a les conques de l'Oceà Atlàntic i de la Mediterrània.

A l'hora actual, després del canvi radical que s'ha efectuat en les relacions de les forces de la Mediterrània, la importància d'Espanya, i particularment de les seves possessions marroquines, ha augmentat considerablement, i això tampoc no

pot sostenir la més mínima ombra de dubte.

Totes aquestes circumstàncies justifiquen plenament l'enorme interès amb què la premsa alemanya i la premsa italiana segueixen el curs dels esdeveniments d'Espanya. Ni cal recordar que totes les simpaties dels diaris d'aquests dos països van enterament als generals sublevats. Aquestes simpaties surten fins a tal punt de les regles generals de les convenències internacionals, que és impossible d'explicar-les per la fraternitat dels cors, ni per un odi, comú, amb els generals sediciosos, a la democràcia.

A jutjar per la nerviositat de la premsa alemanya i de la premsa italiana, fins aquells que no estan habituats als camins complicats que segueix la política internacional, poden veure que la lluita que es desenvolupa a Espanya no es lluita solament per la instauració de tal o tal règim; que els generals sublevats espanyols executen uns tasques que no tenen gran cosa de comú amb els interessos directes d'Espanya, sinó que, molt al contrari, són d'una gran importància per als preparatius de guerra d'altres països.

Es pot veure encara una demostració més palesa d'això en la presència, dins les aigües espanyoles, de vaixells de guerra d'Itàlia i d'Alemanya, països que no tenen cap frontera comuna amb Espanya.

La noció de la no-ingrència en els afers interiors dels altres països és interpretada, com és sabut, d'una manera molt liberal. L'alemanya hitleriana, en el seu liberalisme en aquest respecte, va tan lluny que considera que actua com la creació sobre el seu territori d'organitzacions terroristes que actuen en altres països, són absolutament admissibles en les relacions internacionals.

Basta recordar la història de l'assassinat del canceller austríac Dollfuss per l'organització anomenada Legió austríaca i que és sostinguda

per diners alemanys. Es per això que, en el cas actual, la participació oberta als preparatius de la sublevació militar d'Espanya i l'ajut no menys declarat aportat als sublevats en la seva lluita contra el Govern legal, són probablement considerats pels teòrics alemanys del dret internacional com una conducta absolutament legal respecte a Espanya.

Les acusacions estúpides que la premsa alemanya i italiana dediquen a doxo a propòsit del pretès ajut prestat per la Unió Soviètica al Govern legal espanyol, resulten encara més iròniques. L'estúpidesa d'aquestes acusacions és per a tothom evident. El Govern espanyol no ha demanat mai socors a la nostra Unió i nosaltres estem persuadits que trobarà a l'interior del país les forces suficients per a oferir i liquidar la sedició dels generals feixistes que executen les ordres de països estrangers a Espanya.

Ultra això, la Unió Soviètica no desitja crear-se una base militar contra Gibraltar i no es prepara a procurar-se, en territori espanyol, uns ports ben tranquils per a les seves submarines en vistes a la pròxima guerra. Al cap i a la fi, però, això són uns fets que estan a la vista de tothom i no necessiten cap prova especial.

Es per això que tots els crítics i el soroll aixecat per la premsa alemanya i italiana a propòsit de la pretesa ingrència ja la Unió Soviètica en la lluita que es desenvolupa a Espanya, són considerats, amb molta serenitat, per nosaltres, com una temptativa feta per a llançar una cortina de fum a fi d'amagar la pròpia participació en aquesta lluita d'aquells que fan córrer tot aquest soroll.

Però cal afegir que aquesta cortina de fum és de molt mala qualitat; deixa veure tot el que la premsa feixista, a Alemanya i a Itàlia, voldria amagar a l'espaldar dels estrangers.

8 m., 13 s.; Joenson, Suècia, venç Bath- Africa del sud, després de 4 m., 38 s.; Gavelli, Itàlia, venç Morrell, Anglaterra, per punts; Millard, E. U., venç Toth, Hongria, per punts; Jilamacki, Finlàndia, venç Erkan, Turquia.

En el 66 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 67 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 68 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 69 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 70 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 71 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 72 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 73 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 74 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 75 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 76 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 77 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 78 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 79 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 80 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 81 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 82 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 83 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 84 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 85 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 86 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 87 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 88 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 89 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 90 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 91 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 92 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 93 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

En el 94 K. 678, tercera volta, Anderson, Suïssa, venç Austràlia, després d'un m., 43 s.; Alemanya venç Finlàndia, Suïssa, Hongria.

La facciosa actitud de l'Església

Un article de «Le Populaire»

«Le Populaire» arribat ahir a la nostra ciutat ens posa en coneixement de l'existència de les coses que passen pels diaris de tot el món en referència a l'estat en què els militars traidors han situat Espanya.

Per damunt dels comentaris de les accions bèl·liques que es desenrotllen pels diversos fronts i de què donen compte els corresponents d'aquell diari, trobem més interessant reportar alguns dels detalls que venen a l'ombra de la tragèdia, com per exemple aquest final de l'article signat per André Leroux i que diu així:

«L'Osservatore Romano», òrgan del Vaticà, tira en cara del Govern espanyol l'haver reconegut les milícies populars per tal de defensar la República.

Però l'òrgan del papa feixista no diu un sol mot respecte la mobilització de tot el clerical al costat dels rebels.

Ahí, encara, vaig assabentar-me que el bisbe de Burgos ha quedat inclòs en la «Junta de Defensa Nacional» constituïda en aquesta ciutat i que el de Tetuán ha llurat al facciós Franco la quantitat de mig milió de pessetes per a ajudar la sublevació.

Podrà queixar-se l'Església quan sigui cridada a pagar els danys i perjudicis de la guerra civil?»

MOREN EN UNA EXPLOSIÓ DOS-CENTS OBRERS

Xang Hai, 5. — A conseqüència de l'explosió d'un dipòsit de dinamita, que havia d'emprar-se per a la construcció de la carretera entre Szechuan i Hunan, han mort dos-cents obrers.

A LA ZONA REBEL COMEN- GEN A MANCAR-HI ELS QUE- VIURES

Tànger, 5. — Per informes que arriben de la zona rebel hom sap que escassegen els queviures. L'esquadra vigila continuament l'estret. Són molts els espanyols sediciosos que han fugit i cerquen refugi a la zona francesa.

El contrabandista March es nega a lliurar més diners

Lisboa, 5. — Sembla que el senyor March es nega que el Comitè facciós intervingui les quantitats que aporta Gil Robles.

Hom diu que March sols lluiraria aquest diner al Comitè d'Estoril, mitjançant una autorització conjunta de l'arquebisbe de Burgos i dels militars que a les seves ordres constitueixen la Junta.

El traïdor Gil Robles a Estoril HAN QUEDAT FRUSTRATS TOTS ELS SEUS CRIMINALS PLANS

Lisboa, 2. — S'ha pogut comprovar que el senyor Gil Robles es troba a Portugal, però no a l'hotel Francfort, de Lisboa, com alguns creuen, sinó al d'Estoril, proper a Lisboa.

Allí s'hostatgen alguns altres espanyols simpatitzants amb el moviment feixista contra el qual s'aixeca tota l'Espanya lliure.

Es pot assegurar rotundament que l'objecte del viatge s'ha frustrat. Les persones — quatre — que, segons rumor públic, havien d'haver arribat aquí abans que el senyor Gil Robles, no han vingut ni vindran.

No han vingut quan pogueren fer-ho perquè, gràcies, sens dubte, a una mala intel·ligència en les conferències on es tracta de l'assumpte, dits individus anaren directament a França, i es situaren a Bordeus. Com que no hi hagué manera que se'ls consentís realitzar llur projecte, els quals determinaren presentar-se ràpidament a Lisboa, cap a on, per triar una mica més en el viatge, havien de seguir-los, embarcat, el cap de la Ceda.

L'enigme del cabdill cedista és sobradament explicable. Ahir els amics d'Espanya ja saberen de manera rotunda que havia fracassat l'únic motiu del viatge.

L'esmentat motiu trobà a França, primer, una dificultat inesperada. I després un altra de major volum, que feia inútil, en realitat, la vinguda a Lisboa dels quatre individus que apareguren a Bordeus com a plòtius del cel i en pla d'homes de negocis.

Hom suposa que en vista d'això el cap de la Ceda tornarà a embarcar-se, quan pugui, camí de França.

El rei de Bulgària es troba a Berlín

Sofia, 5. — El rei Boris es troba des d'ahir a Berlín, de rigorós incògnit. Acompanya la seva muller, la qual ha sofert una intervenció quirúrgica en una clínica de Berlín.

Grans inundacions a Pèrsia

Teheran, 5. — A conseqüència de pluges torrencials, les inundacions han devastat la ciutat de Mehabad (Kurdistan), i han destruït mas de cinc-cents cases i destruït la línia ferroviària de Ferezkoh. Hom tenia que el nombre de víctimes seria molt elevat, encara que fins ara, no es pot precisar cap xifra.

LA SITUACIÓ A GRECIA HA ESDEVINGUT GREU

El president del Consell de ministres a Grècia s'ha erigit virtualment dictador del país

Atenes, 5. — El president del Consell, senyor Metaxas, ha dirigit al poble hel·lenic una proclama per la qual s'erigeix virtualment en dictador del país sota l'ègida del rei.

En substància la proclama en qüestió diu que la proclamació de l'estat de guerra i la dissolució del Parlament ha estat provocada per l'actitud rebel dels sindicats obrers i per l'efervescència que d'un temps a aquesta part es notava al país.

Afirma el senyor Metaxas, signant de la proclama que el Parlament no tenia capacitat per a legislar a causa de la seva composició i que la dissolució del Parlament farà més fàcil la tasca de reconstrucció nacional que diu es proposa portar a terme el Govern sempre sota la direcció del rei. Afegeix que el Parlament s'havia convertit en focus de propaganda comunista contra el règim.

Acaba el document dient que el Govern "després de la consolidació del règim social i polític treballarà sota l'ègida del rei per a la prosperitat del poble grec i especialment de les classes pobres."

Ha quedat tancada la frontera grega i es troben interrompudes les comunicacions

Belgrad, 5. — L'Agència Avala comunica que es manca totalment d'in-

La facciosa actitud de l'Església

Un article de «Le Populaire»

«Le Populaire» arribat ahir a la nostra ciutat ens posa en coneixement de l'existència de les coses que passen pels diaris de tot el món en referència a l'estat en què els militars traidors han situat Espanya.

Per damunt dels comentaris de les accions bèl·liques que es desenrotllen pels diversos fronts i de què donen compte els corresponents d'aquell diari, trobem més interessant reportar alguns dels detalls que venen a l'ombra de la tragèdia, com per exemple aquest final de l'article signat per André Leroux i que diu així:

«L'Osservatore Romano», òrgan del Vaticà, tira en cara del Govern espanyol l'haver reconegut les milícies populars per tal de defensar la República.

Però l'òrgan del papa feixista no diu un sol mot respecte la mobilització de tot el clerical al costat dels rebels.

Ahí, encara, vaig assabentar-me que el bisbe de Burgos ha quedat inclòs en la «Junta de Defensa Nacional» constituïda en aquesta ciutat i que el de Tetuán ha llurat al facciós Franco la quantitat de mig milió de pessetes per a ajudar la sublevació.

Podrà queixar-se l'Església quan sigui cridada a pagar els danys i perjudicis de la guerra civil?»

Del front castellà de Somosierra

Un soldat que s'ha fugat dels rebels per a lluitar al costat dels lleials, dona referències precises de la desesperada situació dels traïdors i de la seva desmoralització

Les primeres hores del matí han estat d'una extraordinària activitat per part de l'aviació i de l'artilleria lleials, les quals sense descans han bombardejat les posicions ocupades pels traïdors i que es resisteixen a abandonar.

Es dona l'ordre a la infanteria que avanci i aviat en una de les avançades que la formen guàrdies d'assalt, hom sent una veu forta que diu:

—Alto! Qui és?

—Companys, no teneu, no tireu! Sóc un soldat que m'he escapat dels rebels i vinc a unir-me a vosaltres.

El soldat amb els braços enlaire, avançant cap als guàrdies del fusell estirat a terra, recolzant el fusell a l'espatlla amb actitud de desaparició, per si es tractés d'una emboscada. En convencer-se que el que allí s'apropia és un infelicitat militar desarmat i amb grans mostres de decalmet, el deixen arribar allí i l'interroguen.

—Qui ets?

—Un soldat de Burgos que no he pogut aguantar més i arrostrant tots els perills, he decidit passar-me a lluitar amb els meus germans.

L'avanç continua i els guàrdies li diuen al soldat:

—Adé, a la dreta, trobaràs un caminet que tot dretament et portarà al poble. Allí t'enduràs.

Efectivament, el noi desfet, amb cara de fam i ulls, arriba on altres companys esperen l'ordre de marxar al front a defensar la República i a substituir els que des de fa dies estan lluitant en aquells llocs.

En ésser a les primeres cases, el soldat pregunta a uns milicians on es troba el cap de les forces per a presentar-s'hi. Tots els milicians el saluden cordialment i l'acompanyen i davant del comandant, quadrat, diu així:

—He aprofitat la circumstància de trobar-me en la part més avançada de les avançades faccioses, per a fer-me escapolir, sabent on em dirigia.

Després d'un breu interrogatori el soldat queda en llibertat i rodejat d'altres lleials i milicians i es posa a la nostra disposició per a fer-ll tantes preguntes com volem, a les quals contesta ràpidament.

—Com et dius?

—Daniel Leon Rubio, natural de Logroño, soldat del Regiment d'Infanteria de San Marcial, núm. 30, de guarnició a Logroño.

—Qui comanda la columna a la qual pertanyes?

—Aquesta columna de Somosierra se la coneix pel nom de columna Mola, però ell, des que sortírem de Burgos, no se l'ha vist en el front.

Amb tot, al «Castellano de Burgos», periòdic que ens porta cada dia i que no diu més que mentides, hem vist dues fotografies en les quals deia: «El general Mola passejant per el Espolón i l'Altra: «En el cuartel del Regiment de Caballeria se ha commemorat amb un esplèndid banquet, la festa del 25 de Julio, Santiago, Patró de España. En la mesa presidencial se ve, en primer término, al general Mola».

—Tenen els rebels molts aparells d'aviació?

—Això es creuen així, pel que acabo d'oír, però estan en un error. Solament els dos primers dies hem vist dos avions que després no han tornat a aparèixer més.

—Quines forces formen la columna d'on t'has escapat?

—Jo calcui que, en total, descomptant les desercions, que cada dia són més, i les baixes que hem tingut, quedaran a Somosierra uns vuit-cents rebels. Els d'Infanteria són soldats de Burgos, Pamplona i Vitoria. De Pamplona, en diversos automòbils, arribaren, els primers dies, uns dos-cents rebuts amb les seves boines roges i borles grogues, però ja fa una setmana que ha passat així i ens anuncien constantment que arribaran forces per a alentarnos i ni un sol home més dels que érem no s'ha afegit a nosaltres. Solament els soldats dels pobles de Navarra, Castella i la Rioja, que estaven amb permís i que se'ls ha obligat a incorporar-se.

—De quina artilleria disposaveu?

—De tres bateries procedents de Burgos, però els canons i els avions nostres —dic nosaltres als que defensen la República— han causat grans destruccions i els que resten ja no serveixen, però és possible que l'aviació lleial no pugui veure's perquè els tenen amagats i coberts amb pedres i ramatge.

—Heu tingut moltes baixes?

—Bastants. Sobre tot els Requetés, els quals, com que estaven menys bregats que nosaltres, s'exposaven més al perill.

—Hi ha molts frares i capellans a la vostra columna?

—Almenys, vint. En caure la tarda es junten i diuen el rosari. Per cert, que vaig a referir una anècdota que els retrata de cos sencer. Quan l'aviació lleial els descobreix, que són moltes vegades, o quan l'artilleria bombardeja les línies enemigues, els soldats profereix blasfèmies i alleshores ells s'apropen amb la pistola a la mà i els diuen: el que torni a dir així, li engego un tret al cor.

—I la qüestió dels aliments?

—Així ja anava cada vegada pitjor. Només cal veure com vine de fam. La majoria dels dies ens repartien una llaua de sardines i un ou dur per a tot el dia. De vi, gens; tabac, molt dolent. I pa, de vegades un panet per a sis soldats.

—Com es produïa la rebel·lió?

—Quines municions i queviures tenen els rebels?

—Les existències gairebé estan esgotades i per tots els pobles que troben a llur pas, s'emporten tot el que troben d'aliment. La desmoralització és cada dia major. L'aviació i l'artilleria ens han desfet. Els pocs presoners lleials que han calgut han estat afusellats immediatament. Jo crec que si això continua així, per l'escassetat de queviures que hi ha, no trigaran a escampar-se pel camp o lluitar-se per a no morir de fam.

—Quantes metralladores tenen?

—Que jo sàpiga en tenen vuit. N'hi havia més, però algunes les han destruïdes els avions i altres no funcionen bé.

Al soldat se li dona aigua, aliments, un amonon, tabac i tot el que necessita i al cap de poca estona apareix novament davant nostre, totalment desconegut. Està contentíssim. El que jo voldria, diu, és que la meua família sàbes que estic bé. El contents que estaran els meus pares quan sapiguin que m'he passat a les forces del Govern, perquè ells són d'esquerra, veritat? La conversa va essent massa extensa. Ens dirigim al front per a presenciar el moviment matemàtic d'avanç, prenent totes les posicions assenyalades amb anticipació. L'artilleria i l'aviació no descansen, protegeixen l'avanç dels nostres soldats que, en un moviment envoltant ocupa el poble de Paredes de Buitrago, lloc estratègic per on estan els facciosos que són perseguits per la columna republicana. En tot el dia, les nostres baixes han estat escasses. Han passat hores i hores sense que ni un ferit hagi estat portat als hospitals de sang. Els rebels en el seu retrocés es dirigeixen cap a la dreta d'aquesta muntanya, però allí hi ha un fort contingent de tropes que els obliguen a marxar cap al costat oposat, on uns milicians ben parapetats els deturen i entre dos focs, van perdent les posicions que tenien a les algaríes dominants. L'artilleria dels facciosos, dispara molt pocs vegades canònades que causen enmig del camp. No produïen dany. Els nostres canons han estat col·locats avui a la part oposada de la costa. A mig matí, torna un grup de combatents en un camió carregat de municions i queviures. «Es que ja no en necessitem més! digué: «Els rebels, contesten. Efectivament, el camió va completament ple de caixes de municions, algunes armes llargues i diverses saques amb queviures. Les operacions continuen. La jornada d'avui no ha pogut ésser millor per al règim.

Les gestes victorioses de la columna del tinent coronel Mangada

En l'acció del dia anterior morí el cap de la columna enemiga i fou batut un avió rebel

Es considera consolidat el triomf de la República en aquest front

Madrid. — Del nostre enviat especial en la columna Mangada, Josep Lluís Moreno.

Encara no havien callat a la serra els clamors del triomf amb què va ésser aconseguida la victòria de la columna Mangada sobre la que, des de les trinxeres feixistes, envià el fatídic ex-comandant Doval, quan les tropes i l'opinió republicana: la presa de Sant Rafael. A darreres hores de la nit, les impressions no podien ésser més satisfactòries. La derrota dels facciosos fou completa i terminant i aquest matí a primeres hores ens hem dirigit a distints punts del front amb l'objecte de comprovar els efectes morals i materials de les clares victòries de les armes republicanes.

Arribem a la caserna general de la columna que comanda el gloriós tinent coronel Juli Mangada. És inútil que tractem de descobrir la joia que regna entre les milícies que tan heroïcament han defensat la causa republicana. Comentaris de totes classes i una moral elevadíssima. Es clar que el tinent coronel Mangada no oblida amb les glòries la missió que té al seu càrrec. Pren una part de la gent que té sota les seves ordres i avança diversos quilòmetres. Després examina el terreny ràpidament i decideix on han de quedar les avançades. Ordena la fortificació del terreny col·locant trinxeres envoltades de sac de terra i xarxes de filferro espínols. La fortalesa és inexpugnable. Una vegada fet això, els milicians es dediquen a recórrer el que ahir fou camp de batalla. Encara queden nombrosos cadàvers a terra. Dos personatges trágics quedaren morts quan lluitaven amb la seva traïció a la Pàtria i a la República. Un d'ells és l'ex-capità Fontellada, un senyor que es dedica a estudiar la carrera militar segons contenen els qui el coneixen per a tenir algun títol a exhibir. En vida fou un aristòcrata, pertanyent a la bona societat de Zamora; l'altra víctima de la seva pròpia explicació fou l'ex-comandant Reina, cap de la columna que ahir destruï l'heroic coronel Juli Mangada. Sabem que el vergonyós Doval, el criminal d'Assalt, quedà ferit en el seu primer encontre amb la columna Mangada, motiu pel qual ahir no pogué dirigir l'operació. Doval donà instruccions concretes a Reina i li ordenà que sortís al camp. El resultat ja el veïrem ahir a la tarda. Els rebels fugiren per dos motius: per l'absència de Doval i per la mort de Reina que, calgué als primers disparats.

Una vegada fet el recompte de cadàvers es procedí a recollir la part aprofitable del combó rebel. Varen ésser recollits nombrosos fusells, bastants metralladores, així com muntanyes de municions, entre les quals figuraven bales per a canó, fusells i metralladores i material tècnic que les nostres tropes podran aprofitar. Quant a presoners, se'n feu una bona captura; més de vint milia rebels varen caure a les nostres mans. La majoria eren militars feixistes, amb les seves camises negres i les seves insignies de la fe. D'altres eren elements d'Acció Popular i la majoria portaven retrats de Gil Robles. També hi havia una representació de l'anomenada «gent de ordre». Els milicians varen poder comprovar que entre els presoners n'hi havia algun que portava tonsura. Tres o quatre d'ells portaven sotana. Al camp de batalla fou recollit un heliògraf per les forces lleials.

Avui ha estat dia de descans. Els nois bé s'ho mereixen. És clar que dir dia de descans significa per als que estan al front lluitant per la República, una cosa ben diferent del que hom creu. Al front descansar és fer guàrdia a les avançades, sortir a fer allò que s'ha donat a anomenar donar una ullada, servir d'agent d'enllaç entre les forces lleials, etc., etc. Aquest és el descans d'aquests heroics joves que al front defensen el bon nom de la Pàtria i de la República. La columna que comanda el gloriós Mangada, que tants i tants d'èxits està fent assolir a la República, rebra un considerable reforç per a continuar avançant heroïcament com fins ara.

Deixem el quarter general del coronel Mangada i ens dirigim carretera avant. Arribem a un poblet de la serra. Aquest poblet té fama de tenir una llei exquisida. El passat dia 23 les forces feixistes, en nombre d'uns dos-cents homes, entraren en aquest poblet. Naturalment, atemoritzaren la població civil i la colònia estuènia. Feren sortir les dones i les criatures a la plaça del poble i estigueren amenaçant-les amb les seves pistoles durant més de dues hores. Les infelices romangueren durant aquest temps amb les mans en l'aire. A les dotze de la nit les varen concentrar en una casa.

Les dones estaven espantades, algunes, greument malaltes. Els milicians es varen batre heroïcament el dia anterior, lluitant amb fúria a la carretera. Després perseguiren els feixistes. Tornem a lluitar amb els al poble fins que s'aconsegui derrotar-los. Entre els sublevats figurava un individu que portava l'uniforme de tinent de la Guàrdia civil. No asseguram si pertanyia a aquest Institut, perquè després s'ha constatat que els facciosos tenien uniformes no solament de la Guàrdia civil, sinó de

La situació a Andalusia

Sevilla incomunicada per mar. - Càdiz amenaçat amb la presa de San Fernando. Granada assejada. - Màlaga lliure de feixisme

L'Honorable President de la Generalitat ha rebut un telegrama oficial de Màlaga, comunicant-li les notícies següents:

La situació segueix normal. Obeeixen amb disciplina les ordres centrals dels de C. N. T. i de la U. G. T. Els obrers no allistats a les Milícies, els quals han tornat al treball, i la població ha recuperat el seu aspecte d'absoluta normalitat que existia abans dels trágics successos provocats pels traïdors a la República. El coronel Asencio, Comandant Militar de la plaça, publica avui una ordre reorganitzant els comandaments de la Comandància, Guàrdia civil i el 16è Terp. Els elements obrers, en la zona rebel, han tallat la conducció elèctrica, i han deixat sense llum Algeciras, La Línea, San Roque i altres poblacions fins a Càdiz. Ahir al matí un avió enemig intentà bombardejar el camp d'aviació de Màlaga, però els vaixells de guerra li feren foc i l'obligaren a fugir.

En desembarcar els mariners de l'esquadra foren acollits amb mostres d'entusiasme per la posició ci-

vil i fraternitzaren amb el poble, bo i donant origen a escenes d'emoció intensa.

Un vaixell carregat de ciment ha llançat 30.000 sacs de ciment ràpid al mig de la desembocadura del Guadalquivir i ha destruït completament la navegació pel riu, excepte per als velers d'escas catat. Això això queda incomunicat el port de Sevilla. Tenim notícies fidedignes, per les quals podem assegurar que les famílies del general Quijano de Llano i d'altres caps rebels de Sevilla s'han refugiat a Gibraltar.

Això demostra la desmoralització que s'ha apossat dels altres comandaments. L'esquadra i l'aviació han bombardejat efectiuament les places marroquines, així com Algiers i La Línea, amb visibles resultats. També fou bombardejat Càdiz, les comunicacions de la qual amb l'interior han estat tallades gràcies a l'acció de la nostra esquadra. S'ha captat un ràdio del general Varela adreçat al general Franco en el qual li manifesta que la seva situació és insostenible i que, de continuar l'atac en aquestes condicions, es farà

CABANELLAS FOU MONARQUIC, DESPRES LERROUXISTA I ARA CARLI

Madrid, 5. — Segons notícies recollides a la Direcció General de Seguretat, la policia i les milícies varen practicar un registre en un local del carrer del Marqués de Cubas, ocupat per les Joventuts tradicionalistes.

En el registre s'han trobat fitxers dels tradicionalistes espanyols. En una de les fitxes apareix el nom del general Cabanellas.

ELS MILICIANES DE LA COLUMNA MANGADA HAN ABATUT UN AVIO REBEL

Madrid, 5. — En el combat lluitat ahir per la columna Mangada contra les forces rebels, un avió sediciós llançava proclames sobre les tropes i els milicians. Les proclames anaven signades per Mola i en elles s'anivava les forces defensores de la República perquè es sumessin amb ell com més aviat millor, puix que del contrari seria tard.

L'aparell enemig fou abatut i quedà totalment desfet.

UNA INFORMACIO FORÇA INTERESSANT

«Política» publica una informació en la qual diu que el senyor Gil Robles està en contacte amb diversos banquers, entre ells un de Granada, anomenat Rodríguez Acosta.

Gil Robles, durant els mesos de febrer i març celebrà gairebé diàriament conferències en un Palau del carrer de Velázquez amb banquers i representants de l'alta clerecia i de l'Exèrcit.

El banquer granadí, el fill del qual és suïcida a l'Hotel Nacional, aportà molts milions per al moviment.

Gil Robles feu veure la necessitat al representant March, que fos aquest el banquer privat que aportés major quantitat per a la sublevació.

March arribà a oferir deu milions de pessetes, que es dipositarien en Bancs de Madrid, Barcelona, Burgos, Granada i Sevilla, i altres poblacions de les esmentades províncies, sempre que els que retressin els fons, fossin persones afectes, mitjançant consignas i control dels elements facciosos.

Gil Robles digué a un redactor de «El Debate» que anava a pronunciar un discurs a la Diputació Permanent de les Corts, la transcendència del qual el feia pensar molt en aquells moments.

El periodista li preguntà: —Però és que això s'apropa tan ràpidament? i el cap de la Ceda contestà: —Tant que aquesta nit hauran de reunir-se amb mi a Biarritz per a tractar de les consignes.

MILICIANES CAP A GRANADA

Almeria, 5. — Diuen de Motril que una columna de milicians almerians entrà al poble granadí de Servillon, continuant la seva marxa cap a Granada.

NOUS DETALLS DE LA MORT DE SANJURJO

Madrid, 5. — Es coneixen alguns detalls de la mort de Sanjurjo. L'encarregat de portar-lo a Espanya era l'ex-marquès de Valdeliano, el mateix que portà Franco des de Canaries al Marroc. Segons sembla, Sanjurjo desconfia de l'ex-marquès i fou presenciat Ansaldo acudí a Estoril per a recollir Sanjurjo, que havia de traslladar-lo a Pamplona, on havia de prendre el comandament d'una columna.

L'avió de Ansaldo aterrà a la plaça de Santa Cruz, a Lisboa, però com que l'ambaixador espanyol protestà davant les autoritats portugueses, es posà vigilància a l'aparell, si bé no es procedí a la seva incautació.

Sanjurjo, Ansaldo i altres feixistes es traslladaren a l'aeròdrom d'Algarve, on dinaren. Un pilot portuguès portà l'aparell d'Ansaldo a Albergia.

En arrencar l'aparell, portant a bord Ansaldo i Sanjurjo, es notà que no s'elevava normalment. Ansaldo, sense dubte, intentà fer una maniobra i anà a topar contra una pila, i perdé el domini de l'avió. L'avió després pogué salvar-se, però Sanjurjo, segons sembla, no pogué desfer-se de la corretja i morí carbonitzat.

Ansaldo acusà l'aviador portuguès d'haver-li espallat l'avió i de la intenció que es produís l'accident.

EL NOU AMBAIXADOR D'ESpanyA A PARIS

El senyor Alvar d'Albornoz, nou ambaixador d'Espanya a França, en sortir del Palau de l'Elisi, després de fer la presentació de les cartes credencials (Sánchez Català)

Al front de batalla aragonès

(Ve de la 1ra. pàgina)

—Quiet tothom! — va respondre l'oficial.
Els nervis en tensió, l'ull al fusell i amb les dents apretades, esperaven l'ordre.

De sobte, quan l'oficial es féu càrrec de la situació va donar l'ordre de foc.

Us imagineu la sorpresa i l'espant que va causar una descàrrega de tota la nostra columna, després de mitja hora d'aguantar el foc i sense que se'ls respongués?

L'enemic va retrocedir tot el que havia intentat guanyar. Les boines roges i els feixistes varen fugir deixant tots els canons.

L'enemic es replega després deixant moltes baixes al camp. Furiem perseguits pels nostres milicians i després d'una gran estona varen ésser posats definitivament en fuga els facciosos que s'havien replegat a la part alta d'Almudévar.

Els nostres milicians estaven plens de joia. «Els hem guanyat i els guanyarem sempre fins al final, perquè nosaltres lluitem per una causa justa en la qual posem tot el nostre valor».

C. J. al tard varen tenir un premi. De nit, en aquestes posicions avançades es deixa sentir molt el fred i més encara si es té en compte que els nostres lluitadors varen sortir de Catalunya amb rebels d'estiu. Un dels vigies dels afores de Tardienta es va donar compte que venia un cotxe de la part de l'enemic. Darrere d'aquest en marxava un altre a certa distància. El cotxe va deixar que els dos cotxes estiguessin a tir. Quan el cotxe i el cotxe es varen trobar prop del pont que travessa els afores de la població se li varen fer els senyals acostumats. Alsenhor els acceleraren la marxa però no varen poder seguir avant. Els varen deixar immobilitzats en plena carretera i els feixistes ocupants dels vehicles varen quedar morts.

Es tractava d'un transport de queviures i de flascades per als facciosos que es trobaven a l'entorn de Tardienta, on havien fet foc contra nosaltres.

Anit, els milicians de Tardienta varen dormir admirablement, satisfets d'haver derrotat l'enemic i d'haver pogut agafar-los els queviures i les flascades procedents de Saragossa. Es trobaven tan bé com si es tractés de calafateig central.

ESPIONATGE FEIXISTA

Hem parlat amb un dels caps de la primera columna. És precis, ens ha dit, evitar les autoritats corresponents perquè prenguin les mesures pertinents contra l'espionatge feixista. Nosaltres controlarem els elements que es troben a les columnes.

Nosaltres, els qui estem al front de lluita, el que no podem evitar és que els enemics coneixin els plans generals de guerra. L'advertència justa d'aquest oficial, ens ha fet recordar el que des de fa dies volíem advertir per mitjà de les nostres cròniques. A les nostres mans arriben de tard en tard diaris de Barcelona que donen notícies de guerra, tals com la mobilització de forces explicant aduella el seu nombre, armament, el seu calibre, front on s'emplaceen i llocs per on passaran.

Avui, per no anar més lluny, un metge de la Creu Roja que venia de Lleida ens ha deixat llegir un important diari barceloní. En aquest diari, a la primera pàgina, es pot llegir els detalls dels nous cotxes blindats que han acabat de sortir d'una fàbrica del Poble Nou i a la pàgina quarta s'explica també el transport del material i de l'armament que, procedent de Barcelona, ha sortit cap a Saragossa. Tant jo com els altres corresponents de guerra, que amb mi fan informació, estem espantats que a Barcelona mateix es permeti la publicació de notícies d'aquesta classe, les quals nosaltres ja coneixem, però no les donem, o sols per estricta sentit periodístic, sinó també per patriotisme.

ES NORMALITZA LA VIDA A LES POBLACIONS OCUPADES PER LES NOSTRES FORCES AL SECTOR DE TARDIENTA

Sarinyena, 5. (Del nostre corresponent especial al front de guerra, J. Aymami-Serra). — Les columnes de milicians del P. O. U. M. i socialistes, que estan desplaçats en aquest front, han realitzat, avui, algunes avançades per les comarques de Tardienta i Granyén, sobre el camí d'Osca. Han fet presoners diversos feixistes que han estat envoltats pels nostres soldats.

A mesura que són realitzats els avanços, els caps de les nostres columnes procuren normalitzar la vida de les poblacions. Avui hem tingut ocasió de llegir un bon llibre dels carrers de Granyén i signat pel camarada comunista Grossi, el qual es refereix al retorn al treball i a la normalització de la vida de la població.

El primer article d'aquest bon llibre que cal que sigui repudiat a tassa de recuperar el temps perdut, per tal d'evitar la pèrdua de les collites. El segon article diu que tots els béns i hienes que pertanyien als complicats en el moviment sediciós, passen a formar part de la propietat col·lectiva del poble. El tercer article diu que passen també a formar part de la propietat del poble els latifundis d'aquell terme municipal i que els arrendataris s'obliguen a lliurar els terratges al 8 i en garba. El quart article diu que queda terminantment prohibida la incautació individual.

L'article cinquè diu que el poble ha de donar les màximes facilitats a les milícies per a la realització del seu comerç. L'article sisè diu que són creades unes milícies populars a Granyén per tal de controlar el compliment de les ordres del Comitè i castigar severament els que no obeeixen i realitzen actes de bandatge. Hi ha un article addicional que diu que les màquines agrícoles passen a formar part de la propietat del Comitè del poble.

AL SECTOR DE SASTAGO, EL RESULTAT DE LES OPERACIONS HA ESTAT BRILLANTÍSSIM PER A LES FORCES LLEIALS

Bujaraloz, 6. A la 130 de la matinalada. (Del nostre corresponent al front de guerra aragonès J. Aymami-Serra). — Ahir fou un dia de córrer quilòmetres per les carreteres aragoneses. Ens havíem proposat arribar a Barbastro i Sietamo, però en tenir notícies de les brillants operacions de les columnes de Casp que comanda l'heroi capità Zamora, he travessat aquelles comarques i pels arid camps de Los Monegros he arribat a Bujaraloz. M'han informat que al front de Sastago, per anar al qual s'ha d'arribar a Bujaraloz, hi ha extraordinària animació entre els milicians per la gran derrota infligida als feixistes en copar la columna que era anomenada «La Legión Negra».

Al campament de Sastago hi ha detinguts uns 80 feixistes i es procedeix activament a reparar el material ocupat tant els cotxes com els armaments. Quant als 2.000 soldats que han lluitat voluntàriament les armes i el vestuari, han demanat als que comanden les forces republicanes que se'ls permeti lluitar al seu costat i a les files de més perill. Han explicat que l'oficialitat de Saragossa els portava enganys dient que estaven amb la República i que calia aixafar una revolució anarco-sindicalista.

L'ofertament d'aquests soldats ha estat objecte de comentaris d'aprovaació entre els milicians que han estat en visques als soldats amb honor. Sembla que a Saragossa encara queden acasernades algunes companyies de l'exèrcit, sobre les quals es té la seguretat que una vegada puguin actuar amb llibertat d'acció, passaran al costat del poble.

Quant a la columna, dirigida per Durruti, a més de tenir fortificat Bujaraloz, com hem dit anteriorment, ha fet avui algunes sortides per la carretera que condueix a Saragossa fins més amunt de Pina i per fora de la població. Amb petites baixes lluitats amb els rebels i camises negres, s'ha aconseguit causar algunes baixes a l'enemic i apoderar-se d'un autocar, un camió de transport i un tractor abandonats en la fugida.

Entre els milicians de les columnes de Durruti hi ha un extraordinari interès per a saltar aviat sobre Saragossa, i els vaticinis són alts i optimistes sobre el resultat de l'atac.

Alcanyí, 6. (Del nostre corresponent). — En aquest moment, les cinc de la tarda, tornem a Alcanyí després d'haver assistit a una important operació efectuada avui per les forces de la columna de Tardienta comandada pel tinent coronel Mena, la qual ha cooperat a l'acció de les forces lleials que operen al sector de Sastago.

Les forces del coronel Mena han flanquejat per l'esquerra les de Sastago i en un combat duríssim han derrotat els rebels. Els han causat considerables baixes i els han obligat a abandonar el terreny, del qual han fugit en desbandada.

Entre les forces fugitives d'aquesta banda de l'Ebre han abandonat dotze metralladores, dos canons, trenta cavalls i vint mules, de tot el qual se n'han fet carrec les forces lleials. Així mateix, ens hem apoderat de tres camions carregats de queviures, un carro diposit, 300 fusells i 25 caixes de municions.

L'enemic ha tingut un gran nombre de baixes entre les quals es compten morts abandonats damunt el terreny, un comandant, un capità, un alferes i 45 soldats.

Han quedat a les nostres files detinguts 30 soldats que desertaren de l'enemic i han manifestat el desig de lluitar entre nosaltres.

A darrera hora de la tarda, una petita columna de forces lleials comandada pel tinent Ferrer ha entrat a Muesca, poble d'avanzada en el camí de Saragossa que té una considerable importància estratègica. Les forces deslleials derrotades han fugit més enllà de La Zaida.

L'operació d'avui ha estat el resultat d'altres operacions preparades en dies anteriors, en les quals han cooperat també la columna de Tardienta, la columna de Granyén, la columna de Saragossa i la columna de Tardienta. Aquests senyors Gales i Farreres i Duran, Ahir prengueren Montalban i feren presoners 14 Guàrdies civils, un sergent i un alferes rebels. També ha estat ocupada la «Meca d'Albalade del Arzobispado» que és la clau de les comunicacions entre els llocs d'avanzada i la presa de Casp.

Les victòries assolides avui en aquest front han desvetllat un entusiasme indescriptible entre les forces lleials que es manifesten decidides a prosseguir sense treva el seu avanç sobre Saragossa.

DETENCIÓ D'UN EX-COMISSARI GENERAL DE LA DICTADURA

Madrid, 5. — Ha estat detingut l'ex-comissari general de policia senyor Mariano Molina, que exercí funcions durant la dictadura regida pel general Primo de Rivera.

Sembla ésser que quan s'anava a efectuar la detenció es tirà des d'un balcó del seu domicili, un fill seu, el qual sofria ferides de pronòstic reservat.

ENCARA QUE SEMBLI PARADOXAL, SAN FERNANDO ESTÀ PER LA REPUBLICA

Màlaga, 5. — Notícies de San Fernando diuen que un capità d'infanteria de marina, lleial a la República, es va apoderar de la ciutat. Inmediatament es prengueren les mesures de defensa per al cas que sigui atacada pels facciosos.

La nota del Ministeri de la Governació, d'ahir

LES OPERACIONS MILITARS A TOTS ELS FRONTS

Madrid, 5. — A les nou del matí, ha estat radiada des del Ministeri de la Governació, una nota que diu així:

«El cercle establert pel voltant d'Osca i Saragossa s'estreny cada vegada més sobre aquestes places i fa la seva situació veritablement anguniosa».

La rendició de Córdova, bombardejada per l'artilleria de les forces lleials i aviació es considera imminent. Tots els esforços realitzats pels facciosos per a tancar les línies lleials a la República, han resultat infructuosos, i s'han vist obligats a abandonar armament i material de tota mena.

A Astúries, la columna del rebel coronel Seoane, que acudia en auxili del coronel Aranda, tancat a Oviedo, ha estat completament aniquilada. Ha resultat greument ferit el cap facciós. La resta de la columna és perseguida pels minaires. Continuen els avançaments de la columna que mana el capità Benítez, que ha batut l'enemic a Allendí, i el Boyadora, i es dirigeixen sobre Almazán.

El bombardeig d'ahir a la tarda per la nostra aviació en ajut de la columna del tinent coronel Mangada ha estat decisiu. Es confirma l'a-

plasant derrota soferta pels facciosos, que tingueren un nombre de baixes aproximadament a dues-centes i abandonaren prop de 60 camions i automòbils i gran quantitat d'armes, municions i queviures.

La situació a la serralada, és favorable a les nostres forces. Les columnes lleials marxen envers els seus objectius d'acord amb els plans plantejats.

La desmoralització de l'enemic augmenta de dia en dia. Ondeix el defalliment i el disgust entre els rebels. Aquests per atomitzar els pobles per on passen vesteixen llurs partidaris amb uniformes del Tercer Escadron del camp rebel, fins el punt que es considera com a un gran lleuge el donatiu de dos milions de pessetes fet per Gil Robles.

L'activitat incansable de l'aviació republicana, causa destrucció a les files enemigues, dispersa les columnes, bombardeja les casernes i polvorins i coopera efectivament a la tasca de les tropes lleials. L'elevada moral de les forces que lluiten al costat del Govern i la gran eficàcia dels nostres avions en reconeixements i bombardeigs fa confiar en el definitiu aixafament dels rebels en curt termini.

DISPOSICIONS PUBLICADES A LA "GACETA" D'AHIR

Cessacions a dojo de funcionaris desafectes al règim

Madrid, 5. — La «Gaceta» publica les següents disposicions:

Presidència. — Autoritzant el ministeri de la Governació per a disposar dels crèdits adscrits al seu departament en les seccions sisena i tretzena del vigent pressupost de despeses en la forma que s'estimin precisades en la forma que s'estimin precisades per a atendre les necessitats contra el moviment sediciós.

— Disposant la cessació de Rafael Calleja, cap d'administració de tercera classe al Patronat Nacional de Turisme.

Disposant la cessació de Ricardo Loquín, cap de negociat de segona i de Melchor Fernandez Almagro; el d'Enrique Silveira Fernandez; el de Mariano Alarcon; el de Mariano Bertran Garcia; el de Julián Juárez Juega, tots caps de negociat de tercera classe.

Idem id. Obdulio Martínez Torrens, Antonio Quilón, Gerardo Martínez, Julio Aguirre, Francisco Sempia, oficials del Patronat de Turisme, amb categoria de primera classe.

Idem id. Manuel Pérez Rooco, Isabel Saura, Maria R. Altolaguirre i Maria Lahera, oficials segons del Patronat de Turisme.

Idem id. Catalina Avellan, Ana Gámez, Ángela Muñoz Garcia, Arturo Grau i Francisco M. Arroyo, oficials tercers del Patronat de Turisme.

Idem id. els interpretos del Patronat de Turisme més destinats a Madrid, Carlos Lastra, Francisco Cerdan i José Saiz; i els mossos de magatzem José de Priego, Alejandro Abadín, Antonio Aranda i José Rico.

Idem id. Manuel Trabajo, oficial primer del cos tècnic administratiu adscrit a la Secretaria; Ricardo Ruiz Benítez de Lugo, oficial segon; Guillermo González Mantuano, oficial segon; Eduardo Cobian, cap de negociat de tercera, i José Baquer, oficial primer.

Estat. — Disposant que Antonio Canovas i Ortega, ministre plenipotenciari de segona classe, consell general de la nació a Girona, ressi en el carrec que actualment exerceix i quedi separat de la carrera diplomàtica.

Justícia. — Decret disposant el cessament dels funcionaris que continuen la Junta provincial de Proccés de Menors Emeterio Alonso, Francisco Ruiz i Marian Carranceja.

Marina. — Fent extensió a aquest Ministeri en la part que li correspon l'autorització del decret del primer del mes actual, concedida al Ministeri de la Guerra, per a disposar dels crèdits del Pressupost del seu ram dintre les línies assignades.

Disposant amb caràcter general que sempre que es consideri necessari, atesa la concurrència de les circumstàncies excepcionals en que es troba el personal de la Marina de Guerra, puguin ésser habilitats com a funcionaris corresponents a la missió que s'els comisió el personal de qualsevol emplen que hagi d'exercir aquestes funcions.

Hienda. — Declarant desposseïts de llurs càrrecs en el Consell d'Administració de la Companyia Arrendataria de Tabacs, Luis Urquijo Urria, president, i els consellers Valentín de Cespedes, Miguel Chacón, José Alvarez Guerra, José García Sánchez, Alfredo Zabala, Ramón de Rivera i Francisco Arecas, i nomenant per a substituir-los els senyors Amos Salvador Carreras, i com a consellers els senyors Juan Liado, Ramón Benito, Ricardo Esteban, Vicente Cissó i Francisco Mitjans i Carres, que actuarà com a secretari.

Disposant que Julio Carabias Salgado cessi en el carrec de sots-governador primer del Banc d'Espanya.

Nomenant per al carrec de sots-governador primer del Banc d'Espanya el senyor Julio Carabias Salgado.

Promovent al carrec de coronel de Carabiners el tinent coronel Daniel González Navas.

Decrets relatius a les cessacions

de diversos funcionaris del ministeri de Finances.

Instrucció pública. Considerant a tots els efectes estatutaris i en funcions la Junta directiva de la Societat Geogràfica Nacional i nomenant-ne president el senyor Honorato de Castro Bonet.

Declarant en suspens l'actió de tots els Patronats dels Museus d'Art dependents d'aquest Ministeri i que així mateix cessin en els seus càrrecs els membres que pertanyen als esmentats patronats.

Disposant que es constitueixi una comissió assessora, presidida per un delegat del govern que tindrà per objecte sotmetre a aquests Ministeri en un termini d'un mes, el pla de reorganització de l'Institut Geogràfic.

Decret creant la Junta de Protecció d'ordes dels defensors de la República.

Obrs Públiques. — Prorrogant la condonació de drets de magatzematge i paralització de material.

Finances. — Disposant que tots els caps i oficials de Carabiners que es trobin a disposició del ministeri es presentin a Madrid amb tota urgència.

Cal limitar a l'estrictament indispensable la incautació d'edificis

Madrid, 5. — El Comitè Nacional del Front Popular enten que les incautacions d'edificis de socieats entitats i serveis han de limitar-se a l'estrictament indispensable per a assegurar les urgents necessitats de la lluita entaulada. Desapova qualsevol que es porten a cap per persones o grups no autoritzats pel Govern o Comitè d'incautació que legalment funcionen.

Segueixen els minaires d'Astúries dominant la situació. S'han rendit els caps de la presó de Gijón

Santander, 5. — Els minaires d'Astúries continuen dominant la situació. Les tropes del coronel Aranda entrenaren avançant, però les bateries dels minaires els obligaren a retirar-se, i els causaren quaranta baixes.

Forces faccioses es dirigiren a San Esteban de la Cruz, prop del cementiri de la qual població s'entaula una batalla, que acaba amb la fugida dels rebels, als quals es causà moltes baixes.

La lluita es circumstancià, principalment, a la zona compresa entre el mar i el marjal de Lugones.

A Gijón, el focus insurgent que mantenen alguns caps de la presó s'ha rendit, i els de la caserna de La Roca han iniciat un parlament per a estipular les condicions de llur lliurament.

Tota la població civil de Palma s'ha traslladat al camp...

...diu un mariner que ha pogut evadir-se d'aquella illa

Ahir al matí es presentaren a Comandància de Marina dos mariners que resultaren ésser pare i fill, els quals segons explicaren havien aconseguit evadir-se de Palma de Mallorca. Els mariners en qüestió arribaren a la nostra ciutat després de 24 hores de difícil navegació a vela, ja que la gasolineria que comandaven no pogué ésser habilitada per no disposar de combustible.

El patró mallorquí explica que no volia subjectar-se a les ordres dels rebels i que per això s'havia fet escapol d'aquella illa. Manifesta algunes impressions de l'estat en que es troba Palma de Mallorca i digué que tota la població civil es troba instal·lada al camp i que a la ciutat de Palma solament hi resten els elements militars i forces faccioses.

El manifest que Gil Robles va adreçar als pretorians espanyols

“Estem decidits a sortir en defensa d'Espanya i ofrenar la nostra vida per la pàtria”, digué el repulsiu “jefazo”, però, després de ben pensat, fugí cap a Estoril

Madrid, 5. — Es coneix el manifest que dirigí Gil Robles als caps oficials i classes de l'Exèrcit. D'aquest manifest són els següents paràgrafs:

«Jefes, Oficiales y Clases de las fuerzas armadas de España: España está en trance de muerte. Nuestra sangre generosa de soldados que tantos de nosotros derramamos por la Patria hierve de indignación y siente inquietudes y ansias de acción y siente sonrojo de no «renden» nuestras vidas por España y vergüenza ante el deshonra a que se la quiere condenar.

No es ya solamente la existencia de las instituciones armadas, el porvenir de la Nación, el honor del uniforme, el propio decoro de soldado. Está en juego la vida de la Patria, de gloriosa historia, de porvenir radiante. Nos traspasa a todos el dolor de España, la madre España».

Condena la política del Front Popular i diu:

«Estamos decididos a salir en defensa de España y ofrendar la vida por la Patria. La disciplina, el honor, la fe jurada nos obliga.

Los ofrecimientos de vida y sangre que podemos hacer por España, no es ya sólo un derecho, es un sagrado deber.

No se trata de una sublevación mas, sino de un supremo y sublime acto de servicio a la Patria.

No puede demorarse mucho la operación quirúrgica salvadora, en la seguridad de que los dolores y los sufrimientos purificarán a la sociedad española para prepararle horizontes de gloria y claridad y de justicia. Un retraso pudiera constituir la catástrofe suprema.

Es preciso saber jugar la carta y ganarla. Confianza, unidad, silencio, seriedad, decisión. Paralelamente a

los impulsos del corazón, el cálculo frío del raciocinio.

Atentos todos, jefes, oficiales, clases a la voz de España. No importa morir en el empeño, si es con honor. Que nos sigan sólo quienes sientan vocación de ofrecer la vida por la Patria.

La Patria està en peligro. En nuestras manos està la salvación del tesoro glorioso del pasado, del tesoro glorioso de la sangre de los mártires de España».

Acaba amb un «Viva España!» i la següent nota:

«El presente manifiesto se dirige únicamente a los jefes, oficiales y clases de las fuerzas armadas de España y no debe extenderse fuera de ellos su publicación. Quien lo tenga en su poder lo ha conocido a sus compañeros de armas, exclusión de los traidores».

El Govern de Catalunya en crisi

L'honorable Sr. President ha ratificat la confiança al senyor Casanoves, el qual formarà nou govern avui mateix

Es tractarà de cercar la col·laboració directa o oficiosa de tots els sectors obrers i dels partits polítics d'esquerra antifeixista

El senyor President ha rebut els

periodistes, al vespre, i els ha dit:

«El senyor Casanoves m'ha donat compte d'haver-se declarat la crisi total del Govern, motivada pel fet que el desig que l'havia animat de congregar les majors assistències d'elements avançats, en lloc d'assolir el seu objecte, resultava que podia crear un ambient de recel o de contrarietat que en lloc de sumar l'esforç de tots, podia augmentar les

diferències d'ordre sindical. He confiat al senyor Casanoves la constitució de nou Govern, sota les mateixes directrius de respecte i de col·laboració directa o oficiosa de tots els sectors obrers i dels partits polítics d'esquerra antifeixista.

El senyor Casanoves, després d'haver celebrat ja alguns canvis d'impressions, m'ha dit que demà, dijous, al matí, portaria la llista del nou Govern a la meua aprovació.

Normalització de la vida municipal

Les corporacions municipals es constiuueixen i cooperen a l'obra de Govern

Es reben continuament a la Conselleria de Governació les relacions que trameten els Ajuntaments, a mesura que es van constituint, de la composició i filiació política dels nous Consellers. El nombre elevat de comunicacions rebudes fins a aquesta data i la normalitat amb que es realitzen les substitucions i els nomenaments per als càrrecs vacants en gairebé la totalitat dels Ajuntaments de Catalunya, constitueixen una nota optimista i encoratjadora i permeten de creure que dintre de molts pocs dies quedarà totalment establitzada la vida municipal.

Les Corporacions municipals que tenen avui una unitat de criteri i d'orientació, restableixen els serveis que els són propis i tant pel que fa referència a aquestes facultats com per l'estreta relació que mantenen amb els Comitès de Defensa, faciliten l'obra del Govern.

Atenent-se a les disposicions d'arreglament dictades, alguns Ajuntaments confeccionen Pressupostos extraordinaris per a l'execució d'obres que han d'ajudar a resoldre en la localitat respectiva el problema de l'atur forçós.

Demà començarà a publicar-se en el Butlletí Oficial la relació dels Ajuntaments constituïts segons el Decret de 22 de juliol, entre els quals es compten els de les principals poblacions de Catalunya. Per tal de regularitzar ràpidament la situació dels Municipis que encara que no han dut a la pràctica els preceptes del Decret esmentat, la Direcció General d'Administració Local demana a tots els Ajuntaments que, per qualsevol dificultat, no haguessin encara donat total compliment a aquestes disposicions, que trametin amb tota urgència llurs consultes, que seran resoltes immediatament.

Vint-i-cinc mil pessetes per a la subscripció nacional

El sots-director de Seguretat, senyor De Juan, en rebre els periodistes els ha dit que havia rebut una carta de Manuel Gutiérrez Ruiz, en la qual li notifica que pels companys Felip Ortín i Alvar Ferrer li seran lliurades 25.000 pessetes per a l'hospital de sang, que Gutiérrez tenia dipositades al Banc Espanyol de Crèdit, sucursal de La Calzadilla, Badajoz, quantitat que havia estat viat.

El sots-director de Seguretat ha

dit que, efectivament, aquests companys li havien lliurat la dita quantitat, però que, com que no hi ha cap subscripció oberta per als hospitals de sang, aquesta quantitat serà ingressada en la subscripció nacional oberta pel ministeri d'Instrucció Pública per a atencions diverses de la revolució.

També el cos de Vigilancia i Seguretat ha ofert un pavelló amb vint llocs per a ésser destinats als hospitals de Carabanchel Bajo.

ANONIMA ALSINA GRAELLS D'AUTO,TRANSPORTS

ES POSA A CONEIXEMENT DEL PÚBLIC QUE DES D'AVUI QUEDEN RESTABLERTS TOTS ELS SERVEIS DE CATALUNYA.

Libres per als Hospitals

L'Agrupació d'Escriptors de Catalunya està preparant importants lots de llibres que repartirà als hospitals per als ferits i convalecents i trametrà al front per a les milícies que lluiten contra els feixistes.

SOBRE UNS SUPOSATS AFUSELLAMENTS D'UNS VIATJANTS A SARAGOSSA

Ens han visitat els viatjants senyors Agustí Martí i Joaquim Bonany que es trobaven a Saragossa quan es produí la criminal sublevació feixista, i que han pogut sortir de la capital aragonesa.

Amb motiu d'haver-se publicat la notícia que havien estat afusellats a Saragossa cinc viatjants catalans, són moltes les famílies de viatjants absents que han aconit a preguntar per aquells afusellaments amb la natural angoula.

Sembla que les notícies que els arribats de Saragossa porten oden donar alguna tranquil·litat a les esmentades famílies, car elles han sortit de Saragossa després de la data en la qual fou publicada la nova dels afusellaments i ells no s'havien afusellats. Creuen que d'haver-se produït aquest fet criminal, ells no l'haurien ignorat.

L'ESDEVENIDOR DE LA NOSTRA ECONOMIA

La intervenció de la Generalitat a la Banca privada

"La nova era reclama, en tots els aspectes, una nova estructura i una nova moral econòmica" -- ens diu el comissari General de Banca, senyor Pere Mas i Perera

ES CREADA LA COMISSARIA GENERAL DE BANCA

El dia 23 del mes passat el conseller de Finances de la Generalitat de Catalunya, senyor Martí Esteve, posava la seva signatura al peu del següent Decret:

«Com sigui que per tal d'atendre les necessitats de la vida econòmica de Catalunya convé que la Banca funcioni adequadament a les exigències del moment.

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta del conseller de Finances i d'acord amb el Consell Executiu,

Decret:
Article 1r. El Govern de la Generalitat interdirà el funcionament de la Banca Privada que opera a Catalunya.

Art. 2n. Es crea una Comissaria General de la Banca, depenent de la Conselleria de Finances.

Art. 3r. Es nomena comissari general de la Banca de Catalunya el senyor Pere Mas i Perera.

Art. 4t. El conseller de Finances, a proposta del comissari general de la Banca, nomenarà les persones que per a auxiliar-lo actuaran de delegats prop dels Bancs establerts a Catalunya.»

INTERVINGUT PER LA GENERALITAT

A partir d'aquella data, uns senzills cartells que diuen «Intervingut per la Generalitat», fixats a la porta dels establiments bancaris, assenyalen als ciutadans del carrer que és sota el règime i la intervenció del nostre primer organisme de govern, que la banca privada actuarà d'ara endavant.

La Comissaria General de la Banca, institució sorgida en aquest avat de nova estructura econòmica i social, tindrà cura d'aquesta missió. El comissari és Pere Mas i Perera, estimat amic nostre, català del Penedès, home d'un gran sentit de ponderació i de provades aptituds. Com funciona la Comissaria General de Banca?

Quines són les seves finalitats?

PERE MAS I PERERA, COMISSARI DE BANCA

Ens ha estat veritablement difícil — i no és pas un tòpic periodístic — poder parlar amb el comissari, l'amic Pere Mas. El seu despatx i l'antedespatx estan sempre completament plens. Així mateix, cada dia, davant les finestres dels despatxos s'hi aglomera una nombrosa quantitat de persones que van a efectuar consultes i a cercar orientacions.

Els funcionaris de la Comissaria efectuen amablement aquest intens treball d'eliminació dels assumptes corrents.

Finalment, hem pogut parlar breus moments amb el Mas i Perera, i li hem exposat els nostres propòsits.

«El millor — va dir-nos — és que vinguen a dos quarts de nou del matí, abans d'obrir les oficines i aleshores us podré atendre i dir-vos tot el que voleu saber sobre el funcionament d'aquesta Comissaria.

FUNCIONAMENT I MISSIO DE LA COMISSARIA DE BANCA

Així ho hem fet i heus ací els termes en què s'ha desenvolupat la conversa amb Pere Mas i Perera, comissari general de Banca:

«Finalitats de la Comissaria General de la Banca?

«La Comissaria de Banca fou constituïda únicament per a sortir al pas dels efectes d'una desorientació soterrània dels enemics del país deixat sense fre ni control, haurien pogut produir una veritable catàstrofe, no tan sols en el camp del nerviosisme del capital i de l'èxit, sinó per causa de la persistent i còlera soterrània dels enemics del règim i dels derrotistes que aprofiten totes les ocasions que se'ls presenten per a mantenir la inquietud i la protesta a l'esperit dels ciutadans...»

«Es ja definitiva l'actual instal·lació de la Comissaria de Banca?

«Interinament han estat instal·lades aquestes oficines ací al fons de la planta baixa de la Generalitat però hom cerca un local més espaiós per a fer una instal·lació definitiva i en contacte o proximitat, no tan sols amb les Conselleries d'Economia i de Finances, sinó també amb aquelles altres institucions d'ordenació econòmica que treballen així mateix al servei de la Generalitat, tals com el Comitè Permanent d'Economia i la nova Caixa de Descomptes i Pignoracions.

«Quina és la principal missió de la Comissaria de Banca?

«Són moltes, nombrosíssimes les intervencions de la Comissaria, però totes poden resumir-se en una màxima funció bàsica actual, ordenar les sortides de la Banca i de les Caixes d'Estalvi, per tal d'evitar la desfeta d'una excessiva alarma i d'un atresorament privat, que és una arma de contra la vida col·lectiva.

Més endavant, una vegada això realitzat, la Comissaria té encara altres importants missions a complir de les quals seria extemporani parlar-ne. Us puc avançar, però, en

termes generals, que hom tendeix a efectuar una intervenció rigorosa, acurada i efectiva que pugui servir

Pere Mas i Perera, Comissari General de la Banca de Catalunya

al pas de tota contingència i eventualitat.

«Quina ha estat l'actitud de la Banca privada?

«La posició i actitud de la Banca privada amb relació a la Comissaria és d'una franca obediència i col·laboració. Els dirigents de les en-

BENGALÉS DE GUERRA

DONES DE CATALUNYA

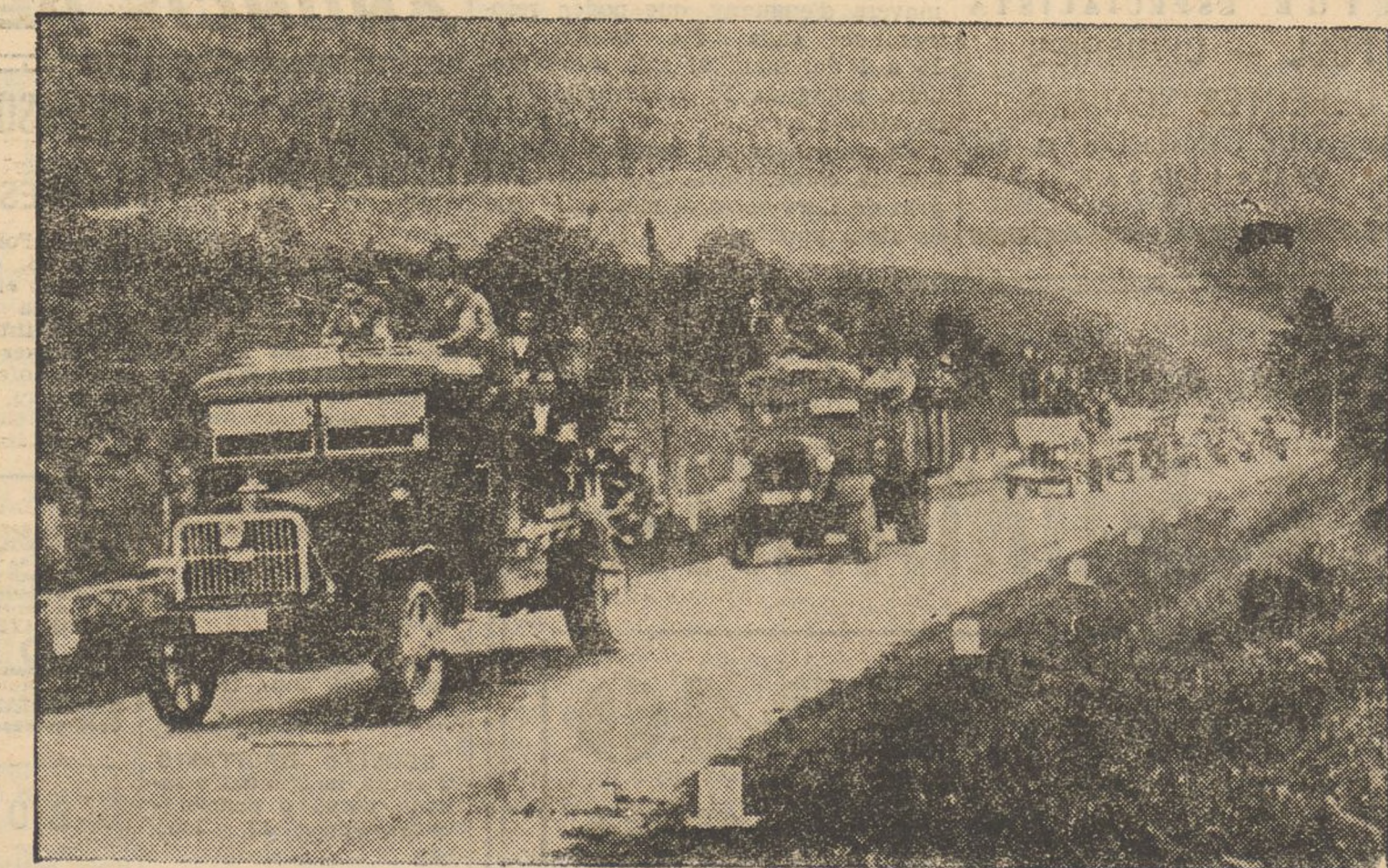
Tots els que heu tingut que veure amb el Comitè Pro-Presos del 6 d'Octubre les conèixer. Noies bel·les, joves, elegants, varen sacrificar mesos i mesos els seus lleures als germans empresonats, amb abnegació exemplar, prescint d'algunes d'aquelles coses agradables i frívols que tant plauen a les noies boniques... No cito noms perquè no em digui ningú que estableixo categories. Tots els que hi intervenien saben qui són.

I ara, tot just rejets de les fatigues d'aquell tràgic, les sorprenen l'actual, enormement més greu i desolador. I elles, ho deuen tot, família, empleu, amistats, aficions i s'enrolen al primer grup d'infermeres que surt cap a la línia de foc, amb aquella columna que va precedir la de Pérez Farfàs i Durruiti i va suportar les primeres topades.

Avui heu tingut el goig d'estrènyer la mà a dues d'aquestes heroïques dones de Catalunya. Una d'elles, Dolors F., ve seriosament lesionada d'un accident d'auto, coxeira, té nafrat el rostre adorable i morda la caixa del pit. Però, immediatament, després de romandre unes hores ací, s'és reintegrada al front. Per molt menys del que ella té, un home normal faria liti. Però ella no en fa. Entén que el seu lloc és a l'espina dels liti dels altres. I allà se n'és anada, amb les seves companyes heroïques com ell...

Així són les dones de Catalunya...

J. M. FRANCES

Una columna de rebels sortí de Burgos cap al front del Guadarrama. Els feixistes confiaven arribar a Madrid. No comptaven amb la resistència i l'embarcació de les forces populars madrilenyes que les han rebutjat. «No passarán!» — es digué. I no han passat

(Sánchez Català)

ANECDOTA I TRAGEDIA DE LA GUERRA CIVIL

"Si voleu, Sanjurjo no arriba a Espanya..."

Un relat interessantíssim del diputat socialista Angel Galarza a un redactor de LA HUMANITAT

El diputat socialista Angel Galarza és a Barcelona. Més ben dit: hi era ahir a la tarda. A hores d'ara ja deu haver embarcat rumb a... Recordem ara que ens prega que no ho diguéssim i, lleials amb l'amor, ho fem. No direm cap on ha anat, però, com que això no ens ho priva, farem memòria del que ens digué, precipitadament, entre encaixada i encaixada, abans de deixar Barcelona.

Es un home simpàtic Angel Galarza. Simpàtic i franc. Sempre posant la seva persona en darrer terme ens conta les seves aventures — que d'aventures es poden qualificar — des que abandonà Zamora, presa pels feixistes, entrà a Portugal, en tornà a sortir i des de Boulogne sur Mer tornà a Espanya i feu cap a Barcelona.

Fem, doncs, memòria i tal com ho recordem anem a reproduir el que ens conta:

DE ZAMORA A PORTUGAL

Zamora — ens diu — on em trobava la matinada del diumenge estava en mans dels feixistes. No em quedava, doncs, altre remei que o lluitar-me als que manaven o escapar, la lluita era impossible. Vaig optar, doncs, per traslladar-me a Portugal.

A la frontera portuguesa, Alcañices i Guardin, tenen, amb sorpresa meua, idees que no coincideixen pas amb un estat dictatorial. No cal — afegeix sempre modest — que us expliqui les estratagemes de que ens valguérem per a passar la frontera. A Brabanza no poguérem telegrafiar. Era dia festiu i l'oficina està tancada des de les dotze. Tampoc no es pot telefonar.

Sort d'aquests dos contratemps. Ells ens obliguen a agafar un automòbil i adreçar-nos a Chaves. Aquesta població ja és tota una altra cosa. Hi ha telèfon i per tant ens podem posar en contacte amb la nostra Ambaixada de Lisboa. Les notícies que ens donen són optimistes, la qual cosa ens fa suposar que ha estat, tal vegada, l'encament Zamora la que s'ha rebel·lat contra la República democràtica.

UN AMIC PORTUGUÉS

A Chaves donem un passeig. Fem coneixença amb diversos portuguesos que ens foren presents en una «dulceria». Entre els que ens foren presents n'hi ha un que ens feu un signe per mitjà del qual quedarem, immediatament, agermanats.

Es amb aquest amic que podem parlar. I és a ell al qual preguntem si per allí ha passat, de poc, un automòbil amb la matrícula de Melilla. L'amic portugués, que demostra ésser-ho de debò, ens deixa i al cap de mitja hora torna i ens assegura: «Tinc el convenciment que per la frontera de Zamora no ha passat el cotxe que cerqueu».

La conversa, amb una intimitat i una confiança encoratjadora, gira cap a afers, que no és del cas detallar, de molta importància. De tanta importància que ens decidim a traslladar-nos, amb la major rapidesa possible, cap a Lisboa.

Quatre-cents escuts ens costà llogar un automòbil. Arribem a Oporto a la nit. Hi passem la nit i des d'allí, en el tren, escortats per un policia, molt amable, amb l'enseny de l'Acció Catòlica a la solapa anem fins a Lisboa.

I UN ESPANYOL ENEMIC

Manca de reflexió! Una lleugeresa imperdonable. Ens adreçarem a un dels cafès més elegants del Rocio. Arreu veiem espanyols, tots feixistes o simpatitzants amb aquella opressió. Juli Camba presideix una taula. Al seu voltant una sèrie de feixistes parlen en veu molt

alta i donen per segur el triomf de la traïció dels generals facciosos. Camba ens mira i ens saluda amb un gest de menyspreu.

Una lleugeresa imperdonable. No havíem d'haver entrat en aquell cafè. Aquesta visita ens podria haver costat molt cara... Ja veureu perquè.

NOTÍCIES DE SANJURJO

Sortim del cafè i, donant algunes voltes i mirant si érem espiats, ens adreçem a un magatzem — no diem de què — on trobem la persona a la qual havíem estat recomanant per l'amic de Chaves. Ja estava avisada i es posà de seguida a la nostra disposició. És un amic d'Espanya, és germà nostre, és un portugués que, com molts d'altres, espera el triomf nostre a Espanya per a vèncer la dictadura del jesuïta Salazar.

Preguntem notícies d'Espanya. De la sublevació militar. De la participació que hi pugui tenir Sanjurjo i ens contesta que el general traïdor fa freqüents viatges d'Estoril a Lisboa i de Lisboa a Estoril.

«Ara — ens diu l'amic portugués — vaig a disposar el que cal per tal que sabeu tots els moviments d'aquest individu».

Efectivament, al matí següent, un cotxe del nostre amic ens dona la notícia que a la platja de Santa Cruz ha pres terra un avió espanyol el qual és segurament el que es proposava portar Sanjurjo a Espanya.

SI VOLEU, SANJURJO NO ARRIBA A ESPANYA

Ens diuen, els nostres amics, que l'avió serà traslladat al camp militar i que serà molt difícil impedir que surti. Si per algun mitjà aconseguim que l'avió vagi a un altre lloc, responem que Sanjurjo no arriba a Espanya.

Això ens fou dit amb tanta energia i amb tanta convicció que malgrat de creure que fracassaríem ens proposarem fer tot el possible i el que no ho fos per tal d'impedir que l'avió de Sanjurjo sortís cap a Espanya del camp militar d'aviació.

Immediatament posarem en moviment tots els espanyols republicans residents a Portugal per tal que, personalment, amb telègrams i telefonemes protestessin davant el Govern portugués de la protecció que es donava a Sanjurjo. Es feren circular rumors de conspiracions, complots i aldarulls en el cas que l'avió de Sanjurjo fos portat al camp militar d'aviació.

No puc assegurar si fou per això

o per alguna altra raó, el cas, però, és que l'avió de Sanjurjo fou portat a un altre camp d'aviació.

UN PAQUET I UNA CONFERENCIA TELEFONICA

Nosaltres havíem aconseguit que l'avió no fos traslladat al camp militar. Els nostres amics, complint la paraula? Els seria possible evitar que Sanjurjo arribés a Espanya en aquell avió?

El cert és que aquella tarda un enviat del nostre amic ens féu a mans un paquet tot dient-nos: «De part del vostre amic, com a garantia que tot es farà». Dit això pujà en un automòbil i desaparegué sense que tinguéssim temps de preguntar-li res ni tant sols obrir el paquet.

«Què hi havia al paquet? — preguntà el reporter.

«No us ho puc dir, per ara.

Minuts després començà a circular el rumor que en aixecar-se l'avió de Sanjurjo, en deixar terra, es veié envoltat de flames i Sanjurjo morí cremat.

Una crida telefònica. Em vaig posar a l'aparell.

«Sou Galarza?

«Sí».

«Doncs rebu una abraçada.

No poguérem, tampoc, preguntar res. Hem d'afegir que a Lisboa, malgrat que la intervenció telefònica és molt rigorosa, hi ha moltes cabines públiques impossibles de controlar.

ABANDONEM LISBOA PRECIPITADAMENT

El cadàver de Sanjurjo va ésser veïtat per feixistes espanyols informats i el Govern portugués facilità un armó d'artilleria per al seu enterrament.

Cregué tothom en l'accident fortuït? No ho sé. El cas és, però, que al cap de 48 hores quan en l'automòbil de l'ambaixada ens dirigíem a la casa on havíem de posar el peu a terra, hagüérem de tornar a pujar ràpidament al cotxe. A la porta hi feien guàrdia diversos feixistes espanyols i hi havia, també, un cotxe ocupat per dos feixistes més.

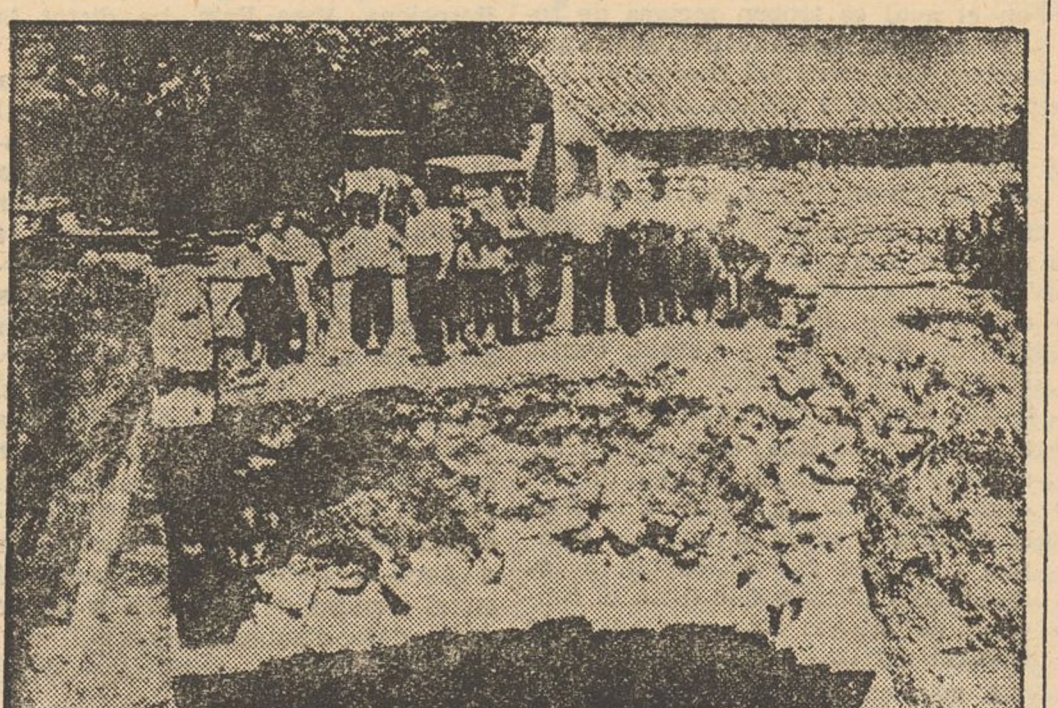
Més impossible precisat si aquesta guàrdia — que no era precisament per a protegir-nos — era a causa de la visita al cafè del Rocio o bé si és que volien conèixer les causes de la mort de Sanjurjo...

Pel que poguéssim ésser, sortírem ràpidament de Portugal en un vaixell fins a Boulogne sur Mer, d'allí a Barcelona, i ara cap a...

Bon viatge i bona sort, estimat Galarza!

J. VILA-BISA.

LA DEFENSA, PRIMER; DESPRES L'ATAC!

A Guipuscoa, tot seguit que es tingué notícia de la traïció militar feixista, el poble es preparà a la defensa trencant els ponts per tal d'oposar-se a l'avanç de les columnes dels traïdors. Després d'aquests han estat batuts i el poble els persegueix. Un pont sobre el Bidasoa acabat de trencar per la gent del poble

(Sánchez Català)

Per la perfecta organització de les milícies antifeixistes

Ahir van sortir representants per tal d'exercir-ne el control

Per tal de controlar millor la constitució dels Comitès Locals de Milícies antifeixistes i l'allistament i organització dels milicians que s'ofereixen per anar a combatre les tropes feixistes, van sortir ahir quatre cotxes, amb representants directes d'aquesta Comissió, en totes les direccions del territori nacional, per tal de veure de prop com s'organitzen les milícies comarcals i subsanar totes les deficiències que es poguessin presentar.

Aquesta Comissió demana que, per tal de facilitar la tasca dels seus delegats, tant els Comitès Locals de Milícies Antifeixistes com tots els milicians i ciutadans de Catalunya prestin la seva cooperació i assistència.

LES IL·LUSIONS DEL POBRE JOAN DE BORBO

Blarriat, 5. — El periòdic «La Petite Gironda» anuncia que les autoritats franceses han pogut controlar el pas de Joan de Borbó, que es dirigeix a París. L'ex-príncep sortí per la frontera en el lloc anomenat Pas d'Ibarride. Havia arribat a Espanya procedent

de la Costa Brava i s'encaïnava a Pamplona. Sembla que la seva presència fou jutjada prematura pels rebels, els quals li indicaren la conveniència de no precipitar els esdeveniments, ja que el moviment dels facciosos havia d'ésser, ans que tot, nacional.

El mateix periòdic publica la notícia que el senyor Adolf Moreta, magistrat del Tribunal Suprem, fou empresonat pels insurrectes per haver fet declaracions desfavorables a l'anomenat moviment nacional.

UNA GLORIA DE L'AVIACIO

BLÉRIOT el primer aviator que travessà el vol el canal de la Mànega, aquests dies (Sánchez Català)

antena

Fa uns dies que parlàvem de l'intent de transformació del Sindicat Professional de Periodistes (monàrquico-radical) en un Sindicat adherit a la C. N. T. Avui tornem a insistir en aquest perill i ratifiquem tot el que dèiem sobre l'oportunisme d'aquells periodistes.

«Es posa en dubte el que nosaltres dèiem? Hi ha una manera ben senzilla de rectificar-nos: publicar els noms que constitueixen la darrera Junta Directiva i dir-nos que en ella no hi ha cap element de «Renovación Española» ni cap emilianista i que cap dels que signen la nota d'adhesió a la C. N. T., no ha fet mai de redactor en cap de «Renovación». Noms? Per què? Tot Barcelona els coneix.

I prou. Ara té la paraula la C. N. T., nosaltres ja hem dit el que orem que, sincerament, no podem silenciar.

San Rafael, la residència de Lerroux convertida pels rebels en caserna general, ha caigut a les mans dels defensors de la República. Don Ale, el «caudillo» que volia fer creure a algú que era republicà, és a Portugal i això és un contratemps perquè des de San Rafael podia haver donat als espanyols de la República llicència per a escapar-se sense perill, segons el seu costum que li ve dels anys del seu imperi paral·lel.

«Recordem i qualificat que va fer estereotipar «La Veu» sobre els fets d'octubre? No passava dia que no es parlés en les pàgines d'aquell diari de «la trágica atazagadora».

I bé, quants morts va causar a Catalunya la defensa de la República i de l'Estatut? No gaire. En canvi ara «la trágica» segona vegada per culpa dels militars que, segons Lliga Catalana, constitueixen el punt de l'ordre, de la pau i de la tranquil·litat!

Si a «La Veu» no hi hagués hagut cap transformació, com haurien qualificat els seus redactors les jornades de juliol?

Quan amb motiu d'una de les darreres crisis del segon bienni Gil i Quiróns va haver de deixar el Ministeri de la Guerra, a l'hora d'acomiar-se es produí una emocionant escena. Tant ell com el seu col·laborador Franco es posaren a plorar com uns magdalenes. Pel que s'ha vist no en tenien prou de fortificar totes les barreres, volien fortificar totes les maneres d'Espanya perquè la criminal rebel·lió fes plorar els republicans i obrers.

Cal netejar de monàrquics les nòmines de l'Estat, de la Generalitat i dels municipis. Ara és l'hora, després, en temps de pau, la nostra benigne característica ataquem la festa.

Els ens volien corsear? Doncs, ara que han perdut cal separar els monàrquics dels organismes republicans.

A fora, a fora!

Excel·lents notícies arribaren ahir del front aragonès. Es copà una columna de 1.800 homes els quals han demanat un lloc en l'avantguarda contra les forces feixistes.

Donarà bé sentir per ràdio Don Gonzalo de Sevilla.

Barcelona ja treballa normalment. El ciutadà que no és al front de guerra està al peu de la màquina, a l'oficina o al taller. Tothom aporta la seva activitat a favor de la victòria del poble.

EL CINISME DEL TRAIDOR

«Nosaltres lluitem per la llibertat, la humanitat i la fraternitat», ha tingut la gaudia de dir l'ex-general Franco

Madrid, 5. — «Le Journal» del 24 de juliol publicà unes declaracions de Franco en les quals deia que el Govern del nostre país és actualment anarquitzat. Nosaltres lluitem per a oferir per primera vegada a la nostra Pàtria la llibertat, humanitat i fraternitat entre tots els espanyols.